

SĂ ÎNȚELEGEM
POLITICILE
UNIUNII
EUROPENE

**Ghidul
instituțiilor UE
pentru fiecare**

Cum funcționează Uniunea Europeană

Uniunea Europeană

SĂ ÎNȚELEM POLITICILE UNIUNII EUROPENE

Broșura face parte din seria „Să înțelegem politicile Uniunii Europene”. Aceasta explică modul în care acționează UE în diverse domenii de competență, din ce motive și cu ce rezultate.

Publicațiile sunt disponibile online:

http://europa.eu/pol/index_ro.htm

<http://europa.eu/!gX78yg>

Cum funcționează Uniunea Europeană ✘

12 lecții despre Europa

Europa 2020: Strategia de creștere a Europei

Părinții fondatori ai UE

Afaceri externe și securitate

Afaceri maritime și pescuit

Agenda digitală

Agricultură

Ajutor umanitar și protecție civilă

Buget

Cercetare și inovare

Combaterea fraudei

Combaterea schimbărilor climatice

Comerț

Concurență

Consumatori

Cooperare internațională și dezvoltare

Cultură și audiovizual

Educație, formare, tineret și sport

Energie

Extindere

Impozitare

Întreprinderi

Justiție, drepturi fundamentale și egalitate

Mediu

Migrație și azil

Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

Piața internă

Politica regională

Sănătatea publică

Sectorul bancar și financiar

Securitatea la frontiere

Siguranța alimentară

Transporturi

Uniunea economică și monetară și moneda euro

Vamă

Să înțelegem politicile Uniunii Europene
Cum funcționează Uniunea Europeană

Comisia Europeană

Direcția Generală Comunicare

Informarea cetățenilor

1049 Bruxelles

BELGIA

Manuscris actualizat în noiembrie 2014

Ilustrația copertei și a paginii 2: © Luis Pedrosa

2014 — 44 p. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-39923-7

doi:10.2775/12505

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene,
2014

© Uniunea Europeană, 2014

Reproducerea este autorizată. Pentru orice utilizare sau reproducere a fiecărei fotografii în parte, trebuie să se solicite direct permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.

SĂ ÎNȚELEGEM POLITICILE
UNIUNII EUROPENE

Cum
funcționează
Uniunea
Europeană

Ghidul instituțiilor
UE pentru fiecare

Cuprins

Prezentarea Uniunii Europene: cum funcționează, cine ce face	3
Parlamentul European: vocea cetățenilor	9
Consiliul European: stabilirea strategiei	12
Consiliul: vocea statelor membre.....	14
Comisia Europeană: promovarea interesului comun	19
Parlamentele naționale: asigurarea respectării subsidiarității.....	23
Curtea de Justiție: asigurarea respectării legislației UE.....	24
Banca Centrală Europeană: asigurarea stabilității prețurilor.....	26
Curtea de Conturi Europeană: asistență pentru îmbunătățirea gestiunii financiare a UE	29
Comitetul Economic și Social European: vocea societății civile.....	31
Comitetul Regiunilor: vocea administrației locale	33
Ombudsmanul European: investigarea plângerilor dumneavoastră.....	34
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor: protejarea datelor cu caracter personal.....	35
Banca Europeană de Investiții: investiții în viitor	36
Agențiile UE	38

Prezentarea Uniunii Europene

Cum funcționează, cine ce face

Ce informații conține această publicație

Prezenta publicație este un ghid privind modul în care funcționează Uniunea Europeană (UE). „Cum funcționează Uniunea Europeană” înseamnă „cine adoptă deciziile la nivelul UE și cum sunt adoptate aceste decizii”. Nucleul acestui proces decizional îl reprezintă instituțiile europene, precum Parlamentul, Consiliul și Comisia Europeană, despre care probabil ați auzit deja, și mai sunt și altele. Pentru a prezenta modul de funcționare a UE, această broșură explică mai întâi modul în care este elaborată legislația UE. Apoi prezintă detaliat fiecare dintre instituțiile UE, precum și agențiile și organismele care le sprijină activitatea.

Uniunea Europeană pe scurt

Nucleul Uniunii Europene îl reprezintă statele membre – cele 28 de țări ale Uniunii – și cetățenii acestora. Trăsătura unică a UE este aceea că, deși acestea sunt țări suverane, independente, o parte din suveranitatea lor a fost pusă în comun pentru a obține putere și a se bucura de avantajele date de dimensiune. În practică, prin punerea în comun a suveranității se înțelege că statele membre delegă anumite puteri de decizie unor instituții comune pe care le-au creat, astfel încât deciziile cu privire la probleme specifice de interes comun să poată fi adoptate în mod democratic, la nivel european. Astfel, UE se situează între sistemul complet federal întâlnit în Statele Unite și sistemul liber de cooperare între guverne specific Organizației Națiunilor Unite.

UE a realizat foarte multe de la înființarea sa în 1950. A creat o piață unică pentru produse și servicii, care acoperă 28 de țări cu 500 de milioane de cetățeni liberi să se deplaseze și să se stabilească unde doresc. A creat moneda unică – euro –, care a devenit o importantă monedă la nivel internațional și care face piața unică mai eficientă. UE este, de asemenea, cel mai mare furnizor de programe de dezvoltare și de ajutor umanitar la nivel mondial. Acestea sunt doar câteva dintre realizările de până acum. Privind în perspectivă, UE depune eforturi pentru ieșirea Europei din criza economică actuală și se află în avangarda luptei împotriva schimbărilor climatice și a consecințelor acestora. Deoarece intenționează continuarea extinderii, ea ajută țările învecinate să se pregătească pentru aderarea la UE și creează o politică externă comună, care va avea o

contribuție semnificativă la extinderea valorilor europene la nivel mondial. Succesul acestor ambiții depinde de capacitatea de a adopta decizii eficiente și prompte și de a le pune în aplicare în mod adecvat.

Tratatele UE

Uniunea Europeană are la bază statul de drept. Aceasta înseamnă că fiecare acțiune întreprinsă de UE se bazează pe tratate aprobate în mod voluntar și democratic de toate țările UE. Tratatele sunt negociate și acceptate de toate statele membre și ratificate ulterior de parlamentele naționale sau prin referendum.

Tratatele stabilesc obiectivele Uniunii Europene, normele pentru instituțiile UE, procesele decizionale și relația dintre UE și statele sale membre. Tratatele au fost modificate de fiecare dată când au aderat noi state membre. Din când în când, ele au fost, de asemenea, modificate în vederea reformării instituțiilor Uniunii Europene și pentru a-i atribui acestora noi domenii de responsabilitate.

© ImageGlobe

La 9 mai 1950, ministrul francez al afacerilor externe, Robert Schuman, propune pentru prima dată ideile care vor sta la baza construcției europene. 9 Mai devine astfel ziua de naștere a Uniunii Europene.

Ultimul tratat de modificare – Tratatul de la Lisabona – a fost semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007 și a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009. Tratatul anterior este inclus acum în versiunea actuală consolidată, care cuprinde Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare (TSCG) este un tratat interguvernamental semnat în 2012 de toate statele membre ale UE, cu excepția Republicii Cehe și a Regatului Unit, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2013. Acesta nu este un tratat al UE, ci un tratat interguvernamental, iar intenția este aceea de a-l include în legislația UE. El obligă statele să instituie norme stricte pentru asigurarea unor bugete publice echilibrate și consolidează guvernarea în zona euro.

© ImageGlobe

Activitatea Uniunii Europene se bazează pe tratatele adoptate de toate statele membre. Ultima actualizare importantă a acestora a fost semnată la Lisabona, în 2007.

Istoria tratatelor UE

În 1950, ministrul de externe francez Robert Schuman a propus reunirea industriilor cărbunelui și oțelului din Europa de Vest. Ideile sale au fost cuprinse un an mai târziu în cadrul Tratatului de la Paris, dând astfel naștere predecesoarei Uniunii Europene: Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului. De atunci, UE a actualizat și a completat în mod regulat tratatele pentru a asigura o politică și un proces decizional eficiente:

- ▶ Tratatul de la Paris, prin care s-a instituit Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului, a fost semnat la 18 aprilie 1951 la Paris și a intrat în vigoare în 1952. A expirat în 2002.
- ▶ Tratatul de la Roma, prin care au fost instituite Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom), au fost semnate la 25 martie 1957 la Roma și au intrat în vigoare în 1958.
- ▶ Actul Unic European (AUE) a fost semnat în februarie 1986 și a intrat în vigoare în 1987. Acesta a modificat Tratatul CEE și a deschis calea pentru realizarea pieței unice.
- ▶ Tratatul privind Uniunea Europeană (UE) – Tratatul de la Maastricht – a fost semnat la 7 februarie 1992 la Maastricht și a intrat în vigoare în 1993. A instituit Uniunea Europeană, i-a acordat Parlamentului mai multă putere decizională și a adăugat noi domenii politice de cooperare.
- ▶ Tratatul de la Amsterdam a fost semnat la 2 octombrie 1997 și a intrat în vigoare în 1999. A modificat tratatele anterioare.
- ▶ Tratatul de la Nisa a fost semnat la 26 februarie 2001 și a intrat în vigoare în 2003. A simplificat sistemul instituțional al UE, pentru a putea lucra eficient după noul val de aderări din 2004.
- ▶ Tratatul de la Lisabona a fost semnat la 13 decembrie 2007 și a intrat în vigoare în 2009. A simplificat metodele de lucru și regulile de votare, a creat funcția de președinte al Consiliului European și a introdus structuri noi în scopul de a face din UE un actor mai puternic pe scena mondială.

Cine adoptă deciziile?

Procesul decizional la nivelul UE implică diferite instituții europene, în special:

- ▶ **Parlamentul European**, care reprezintă cetățenii UE și care este ales direct de aceștia;
- ▶ **Consiliul European**, format din șefii de stat sau de guvern din statele membre ale UE;
- ▶ **Consiliul**, care reprezintă guvernele statelor membre ale UE;
- ▶ **Comisia Europeană**, care reprezintă interesele Uniunii Europene în ansamblu.

Consiliul European definește direcția politică generală și prioritățile UE, însă nu exercită funcții legislative. În general, Comisia Europeană este cea care propune proiecte legislative noi, iar Parlamentul European și Consiliul le adoptă. Statele membre și Comisia le pun apoi în aplicare.

Ce tipuri de legislație există?

Există numeroase tipuri de acte legislative, care se aplică în moduri diferite:

- ▶ Un **regulament** este o lege direct aplicabilă și obligatorie în toate statele membre. Nu trebuie să fie transpusă de către statele membre în legislația națională, deși este posibil să apară necesitatea modificării legislației naționale pentru a nu intra în conflict cu regulamentul.

- ▶ O **directivă** este o lege care obligă statele membre sau un grup de state membre să atingă un anumit obiectiv. De regulă, directivele trebuie transpuse în legislația națională pentru a intra în vigoare. Trebuie precizat că o directivă specifică rezultatul care trebuie obținut: rămâne la latitudinea fiecărui stat membru în parte să stabilească modul în care va realiza aceasta.
- ▶ O **decizie** se poate adresa statelor membre, unor grupuri sau chiar unor persoane. Este obligatorie în toate elementele sale. Deciziile se utilizează, de exemplu, pentru a lua o hotărâre cu privire la fuziunile economice propuse între întreprinderi.
- ▶ **Recomandările și avizele** nu sunt obligatorii.

Cum se adoptă legislația?

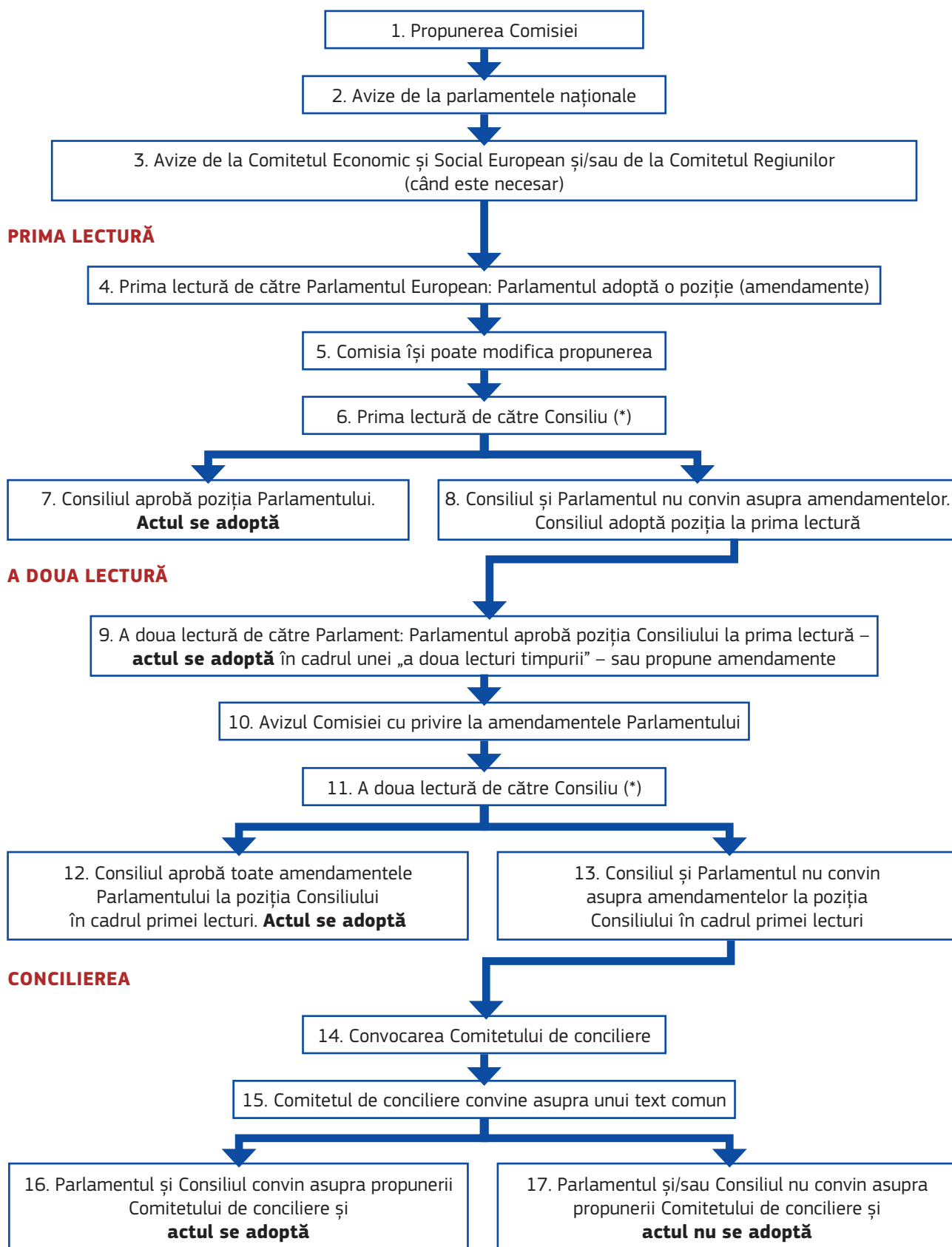
Fiecare lege europeană se bazează pe un articol specific din tratat, numit „temeiul juridic” al legislației. Astfel se determină procedura legislativă care trebuie urmată. Tratatul stabilește procesul decizional, incluzând propunerile Comisiei, lecturile succesive ale Consiliului și Parlamentului și avizele organismelor consultative. În tratat sunt expuse, de asemenea, condițiile în care este necesară unanimitatea și situațiile în care este suficientă o majoritate calificată pentru adoptarea actelor legislative de către Consiliu.

Cea mai mare parte a legislației UE este adoptată prin aplicarea **procedurii legislative ordinare**. În cadrul acestei proceduri, Parlamentul și Consiliul dețin în comun puterea legislativă.

Una dintre principalele realizări ale Uniunii Europene este libertatea tuturor cetățenilor de a circula, a locui și a munci în toate cele 28 de state membre ale UE.

PROCEDURA LEGISLATIVĂ ORDINARĂ

(*) Consiliul adoptă poziția sa prin intermediul unei majorități calificate (tratatele prevăd unanimitatea în câteva domenii excepționale).

Cu toate acestea, în cazul în care Consiliul intenționează să se abată de la propunerea/avizul Comisiei, adoptă poziția sa prin unanimitate.

Procedura începe la Comisie. Când intenționează lansarea unei propuneri de acțiune, Comisia solicită adesea opinii cu privire la chestiunea în cauză din partea guvernelor, a întreprinderilor, a organizațiilor societății civile și a cetățenilor. Opiniile primite sunt luate în considerare la elaborarea propunerii Comisiei, care este prezentată Consiliului și Parlamentului. O propunere poate fi înaintată la invitația Consiliului, a Consiliului European, a Parlamentului European sau a cetățenilor europeni sau poate fi făcută de către Comisie din proprie inițiativă.

Consiliul și Parlamentul citesc și discută fiecare în parte propunerea. Dacă nu se ajunge la niciun acord la a doua lectură, propunerea este prezentată unui „comitet de conciliere”, compus din reprezentanți ai Consiliului și ai Parlamentului în număr egal. Reprezentanții Comisiei participă, de asemenea, la reuniunile comitetului și contribuie la discuții. Odată ce comitetul a ajuns la un acord, textul aprobat este trimis la Parlament și la Consiliu pentru o a treia lectură, pentru a putea fi adoptat în final sub formă de lege. În majoritatea cazurilor, Parlamentul votează propunerile prin majoritate simplă, iar Consiliul prin majoritate calificată (ceea ce înseamnă că cel puțin jumătate din numărul total de state membre ale UE, reprezentând aproximativ două treimi din populație, trebuie să voteze în favoarea propunerii). În unele cazuri este necesar un vot unanim în Consiliu.

Proceduri speciale

Există proceduri legislative speciale în funcție de tema propunerii. În cadrul **procedurii de consultare**, Consiliul trebuie să consulte Parlamentul cu privire la propunerile din partea Comisiei, însă nu este obligat să accepte avizul acestuia. Această procedură este aplicabilă numai într-un număr redus de domenii, cum ar fi exceptările de pe piața internă și legea concurenței. În cadrul **procedurii de aviz conform**, Parlamentul poate să accepte sau să respingă o propunere, dar nu poate să propună modificări. Această procedură poate fi utilizată când propunerea privește aprobarea unui tratat internațional care a fost negociat. În plus, există un număr limitat de cazuri în care Consiliul și Comisia sau doar Comisia pot adopta o legislație.

Cine este consultat, cine poate prezenta obiecții?

În plus față de triunghiul Comisie-Consiliu-Parlament, există mai multe organisme consultative, de recomandările cărora trebuie să se țină seama când proiectul de act legislativ propus implică domeniul lor de interes. Chiar dacă avizul lor nu este urmat, acest lucru contribuie la un control democratic al legislației

UE, asigurându-se că aceasta face obiectul unei examinări extinse.

Aceste organisme sunt:

- ▶ **Comitetul Economic și Social European**, care reprezintă grupuri ale societății civile, cum ar fi angajatori, sindicate și grupuri de interese;
- ▶ **Comitetul Regiunilor**, care se asigură că este auzită vocea administrației locale și regionale.

De asemenea, pot fi consultate alte instituții și organisme când o propunere intră în sfera lor de interes sau de expertiză. De exemplu, Banca Centrală Europeană se așteaptă să fie consultată în legătură cu propuneri referitoare la probleme economice sau financiare.

Participarea cetățenilor

Prin intermediul unei „Inițiative a cetățenilor europeni”, un milion de cetățeni ai UE din cel puțin un sfert din țările UE au posibilitatea de a invita Comisia să înainteze o propunere legislativă privind o problemă anume. Comisia va analiza cu atenție toate inițiativele care intră în sfera sa de competență și care au fost susținute de un milion de cetățeni. O audiere a inițiativelor are loc în Parlament. Prin urmare, astfel de inițiative pot influența atât activitatea instituțiilor UE, cât și dezbaterile publice.

Cetățenii pot acum propune legi noi, prin intermediul inițiativei cetățenești europene.

Controlul național

Parlamentele naționale primesc proiectele de acte legislative concomitent cu Parlamentul European și cu Consiliul. Acestea își pot exprima opinia pentru a se asigura că deciziile sunt luate la cel mai adecvat nivel. Măsurile UE fac obiectul principiului **subsidiarității** – ceea ce înseamnă că, exceptând domeniile în care are competență exclusivă, Uniunea acționează numai acolo unde ar fi mai eficient să se adopte măsuri la nivel european decât la nivel național. În consecință, parlamentele naționale monitorizează aplicarea corectă a acestui principiu în cadrul procesului decizional al UE.

Ce decizii sunt luate

Tratatele enumeră domeniile de politici în cadrul cărora UE poate să ia decizii. În anumite domenii de politici, UE are **competență exclusivă**, ceea ce înseamnă că deciziile sunt luate la nivelul UE de către statele membre reunite în cadrul Consiliului și al Parlamentului European. Aceste domenii de politică cuprind comerțul, aspectele vamale, reglementările privind concurența, politica monetară pentru zona euro și protejarea stocurilor de pești.

În alte domenii de politică, **competențele** decizionale sunt **partajate** între Uniune și statele membre. Aceasta înseamnă că, în situația în care legislația este adoptată la nivelul UE, aceasta este prioritară. Totuși, dacă nu se adoptă niciun act legislativ la nivel european, statele membre individuale pot adopta legi la nivel național. Competența partajată se aplică în numeroase domenii de politică, cum ar fi piața internă, agricultură, mediu, protecția consumatorilor și transport.

Pentru toate celelalte domenii de politică, deciziile sunt luate de statele membre. În consecință, dacă un domeniu de politică nu este menționat într-un tratat, Comisia nu poate să propună o lege în acel domeniu. Cu toate acestea, în anumite domenii, cum ar fi sectorul spațial, educație, cultură și turism, Uniunea poate sprijini eforturile statelor membre. În alte domenii, precum ajutorul internațional și cercetarea științifică, UE poate conduce activități paralele, cum ar fi programe de ajutor umanitar.

Coordonarea economică

Toate țările UE fac parte din uniunea economică și monetară (UEM), ceea ce înseamnă că acestea își coordonează politicile economice și tratează deciziile economice drept o chestiune de interes comun. În cadrul UEM, nicio instituție nu este unica responsabilă pentru politica economică generală. Aceste responsabilități sunt partajate de statele membre și instituțiile UE.

Politica monetară, care vizează stabilitatea prețurilor și ratele dobânzii, este gestionată în mod independent de Banca Centrală Europeană (BCE) în zona euro, și anume în acele state membre care utilizează euro ca monedă națională. Ca urmare a aderării Lituaniei la zona euro, în ianuarie 2015, zona euro cuprinde 19 țări.

Politica fiscală, care privește deciziile referitoare la impozitare, cheltuieli și împrumuturi, este responsabilitatea guvernelor celor 28 de state membre. Aceeași situație este valabilă în cazul politicilor privind forța de muncă și bunăstarea. Cu toate acestea, întrucât deciziile de natură fiscală adoptate de unul dintre statele membre din zona euro pot avea un impact în toată zona euro, aceste decizii trebuie să fie conforme cu reglementările de la nivelul UE. În consecință, coordonarea finanțelor publice solide și a politicilor structurale este necesară pentru ca UEM să funcționeze eficient și pentru asigurarea stabilității și creșterii. În special, criza economică declanșată în 2008 a evidențiat necesitatea consolidării guvernantei economice în UE și în zona euro, între altele prin intermediul coordonării, monitorizării și supravegherii mai atente a politicilor.

Consiliul monitorizează politicile economice și în domeniul finanțelor publice ale statelor membre și poate oferi recomandări țărilor individuale ale UE pe baza propunerilor Comisiei. Consiliul poate recomanda măsuri de ajustare și poate impune sancțiuni țărilor din zona euro care nu aplică măsuri corective pentru a reduce deficitul excesiv și nivelul datoriei.

Guvernanța zonei euro și reformele majore în domeniul politicii economice sunt, de asemenea, discutate în cadrul reuniunilor la nivel înalt ale zonei euro, în cadrul cărora se reunesc șefii de stat sau de guvern din țările membre ale zonei euro.

UE și relațiile externe

Relațiile cu țările din afara UE sunt responsabilitatea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, care este numit de Consiliul European, dar care deține și funcția de vicepreședinte al Comisiei Europene. La nivelul șefilor de stat sau de guvern, Uniunea este reprezentată de președintele Consiliului European.

Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) are rolul de minister de externe și serviciu diplomatic pentru Uniune sub autoritatea Înaltului Reprezentant. Acest serviciu este compus din experți transferați de la Consiliu, din statele membre și de la Comisia Europeană.

Consiliul elaborează și adoptă decizii în domeniul politicii externe și de securitate a UE pe baza unor orientări stabilite de Consiliul European. Comisia, pe de altă parte, este responsabilă cu schimburile comerciale și finanțarea acordată țărilor din afara UE, precum ajutorul umanitar sau de dezvoltare. De asemenea,

Parlamentul European

Vocea cetățenilor

Funcție: Organul legislativ al UE, ales prin vot direct

Membri: 751 de deputați ai Parlamentului European

Sedii: Strasbourg, Bruxelles și Luxemburg

► <http://www.europarl.eu>

Deputații Parlamentului European (DPE) sunt aleși prin vot direct de către cetățenii UE pentru a le reprezenta interesele. Alegerile sunt organizate la interval de cinci ani și toți cetățenii care au depășit vârsta de 18 ani (16 ani în Austria) – aproximativ 380 de milioane – au drept de vot. Parlamentul este compus din 766 de deputați, provenind din toate cele 28 de state membre.

Sediul oficial al Parlamentului European este la Strasbourg (Franța), deși există trei sedii unde instituția își desfășoară activitatea: Strasbourg, Bruxelles (Belgia) și Luxemburg. Reuniunile principale ale întregului Parlament, cunoscute ca „sesiuni plenare”, au loc la Strasbourg, de 12 ori pe an. Sesiunile plenare suplimentare se organizează la Bruxelles. Reuniunile comisiilor parlamentare au loc tot la Bruxelles.

Componența Parlamentului European

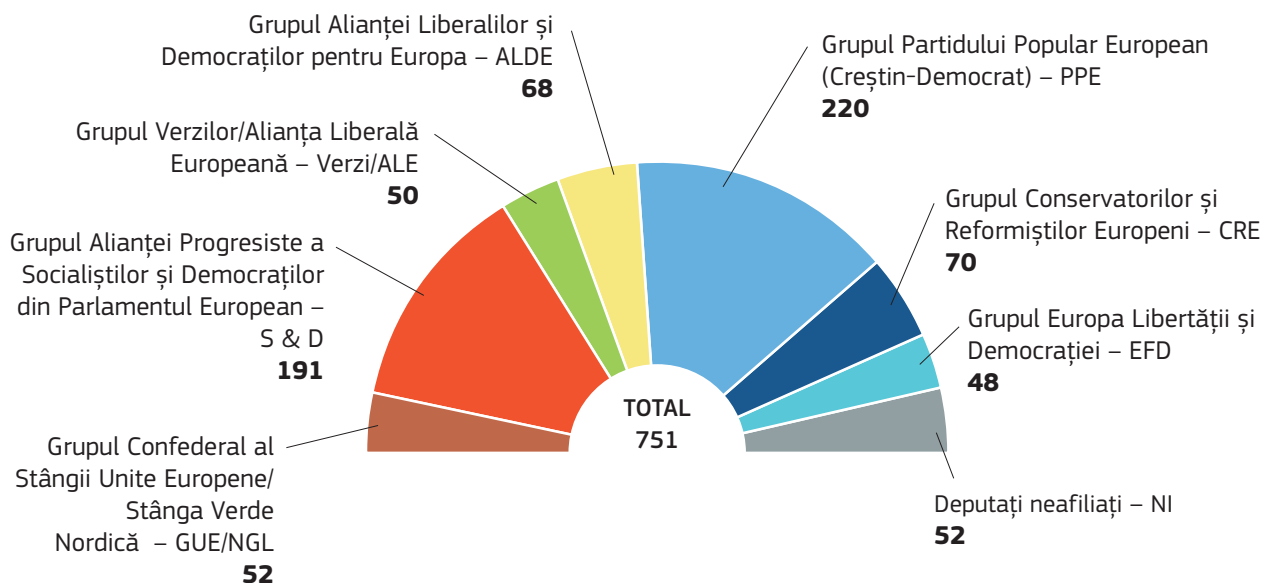
Locurile în Parlamentul European sunt alocate statelor membre în funcție de procentul pe care îl reprezintă din populația UE.

Majoritatea deputaților PE fac parte dintr-un partid politic național în țara lor de origine. În cadrul Parlamentului European, partidele naționale se înscriu în grupuri politice la nivelul UE, iar majoritatea deputaților PE aparțin unuia dintre aceste grupuri.

NUMĂRUL DPE PENTRU FIECARE STAT MEMBRU ÎN 2013

Stat membru	Numărul DPE
Austria	18
Belgia	21
Bulgaria	17
Cipru	6
Croația	11
Danemarca	13
Estonia	6
Finlanda	13
Franța	74
Germania	96
Grecia	21
Irlanda	11
Italia	73
Letonia	8
Lituania	11
Luxemburg	6
Malta	6
Polonia	51
Portugalia	21
Regatul Unit	73
Republica Cehă	21
România	32
Slovacia	13
Slovenia	8
Spania	54
Suedia	20
Țările de Jos	26
Ungaria	21
TOTAL	751

NUMĂRUL DE DEPUTAȚI ÎN FIECARE GRUP POLITIC ÎNCEPÂND CU OCTOMBRIE 2014

Ce face Parlamentul European

Parlamentul are trei roluri principale:

1. Împarte cu Consiliul puterea legislativă – adoptarea legilor. Faptul că este un organism ales prin vot direct contribuie la garantarea legitimității democratice a dreptului european.
2. Exerciță controlul democratic asupra tuturor instituțiilor UE, în special asupra Comisiei. Deține puterea de a aproba sau de a respinge numirile pentru funcția de președinte al Comisiei și pentru comisari și are dreptul de a demite Comisia în întregime.
3. Împreună cu Consiliul deține autoritatea asupra bugetului UE și poate influența cheltuielile UE. La finalul procedurii de stabilire a bugetului, adoptă sau respinge proiectul de buget în ansamblu.

Aceste trei roluri sunt detaliate în continuare.

1. PUTEREA LEGISLATIVĂ

Cea mai frecventă procedură de adoptare a legislației UE este numită „procedura legislativă ordinară” – cunoscută și ca „procedura de codecizie”. În cadrul acestei proceduri, Parlamentul European și Consiliul se află pe poziții de egalitate, iar legile adoptate astfel sunt acte comune ale Parlamentului și ale Consiliului. Procedura se aplică majorității legilor UE, acoperind o gamă vastă de domenii, precum drepturile consumatorilor, protecția mediului și transportul. În cadrul procedurii legislative ordinare, Comisia emite o propunere care trebuie să fie adoptată atât de către

Parlament, cât și de către Consiliu. Avizul conform al Parlamentului este necesar pentru toate acordurile internaționale în domeniile care intră sub incidența procedurii legislative ordinare.

Parlamentul trebuie să fie consultat în legătură cu o serie de alte propuneri, iar aprobarea sa este obligatorie pentru decizii politice sau instituționale importante, ca, de exemplu: acte legislative privind securitatea și protecția socială, dispoziții referitoare la impozitarea în domeniul energiei, armonizarea legislației referitoare la impozitele pe cifra de afaceri și impozitarea indirectă. De asemenea, Parlamentul impulsionează adoptarea unor legi noi examinând programul de lucru anual al Comisiei, stabilind ce legi noi se impun și solicitând Comisiei să prezinte propuneri.

2. PUTEREA DE CONTROL

Parlamentul exercită un control democratic asupra celorlalte instituții ale UE în mai multe feluri. În primul rând, atunci când urmează să fie numită o nouă Comisie, Parlamentul îi audiază pe toți potențialii noi membri și pe președintele Comisiei (desemnați de statele membre). Aceștia nu pot fi numiți fără aprobarea Parlamentului.

De asemenea, Comisia răspunde politic în fața Parlamentului, care poate adopta o „moțiune de cenzură” prin care să solicite demisia întregii Comisii. La un nivel mai general, Parlamentul exercită controlul prin examinarea periodică a rapoartelor trimise de către Comisie și prin adresarea de întrebări scrise și verbale.

Comisarii participă la sesiunile plenare ale Parlamentului și la reuniunile comisiilor parlamentare. În mod similar,

Martin Schulz a fost reales președinte al Parlamentului European în 2014.

© UE Parlamentul se află periodic în dialog cu președintele Băncii Centrale Europene pe tema politicii monetare.

De asemenea, Parlamentul monitorizează activitatea Consiliului: deputații Parlamentului European adresează periodic întrebări orale și scrise Consiliului, iar președinția Consiliului participă la sesiunile plenare și ia parte la dezbaterile importante. În cazul anumitor domenii de politică, incluzând politica externă și de securitate comună, Consiliul este unicul responsabil pentru luarea deciziilor. Cu toate acestea, Parlamentul colaborează îndeaproape cu Consiliul în aceste domenii.

Parlamentul poate să își exercite, de asemenea, controlul democratic prin examinarea petițiilor trimise de cetățeni și înființarea unor comisii speciale de investigare.

În sfârșit, Parlamentul contribuie la fiecare reuniune la nivel înalt a UE (reuniunile Consiliului European). La deschiderea fiecărei reuniuni la nivel înalt, președintele Parlamentului este invitat să prezinte punctele de vedere și preocupările Parlamentului cu privire la problemele curente și la subiectele de pe agenda Consiliului European.

3. CONTROLUL FINANȚELOR PUBLICE

Bugetul anual al UE este stabilit în comun de către Parlament și Consiliul Uniunii Europene. Parlamentul dezbate proiectul de buget în două lecturi succesive, dar bugetul nu intră în vigoare decât după semnarea sa de către președintele Parlamentului.

Comisia pentru control bugetar supraveghează modul în care este cheltuit bugetul și în fiecare an Parlamentul decide dacă aprobă administrarea bugetului de către Comisie în exercițiul financiar precedent. Acest proces de aprobare are denumirea tehnică de „descărcare de gestiune”.

Cum funcționează Parlamentul

Parlamentul își alege președintele pentru un mandat de doi ani și jumătate. Președintele reprezintă Parlamentul în relațiile cu celelalte instituții ale UE și cu lumea exterioară, fiind asistat de 14 vicepreședinți. Președintele Parlamentului European, împreună cu președintele Consiliului, semnează toate actele legislative de îndată ce sunt adoptate.

Activitatea Parlamentului se împarte în două etape principale:

- ▶ Pregătirea pentru sesiunea plenară: este efectuată de către DPE reuniți în cadrul celor 20 de comisii parlamentare specializate în anumite domenii de activitate ale UE (de exemplu, comisia pentru afaceri economice și monetare ECON sau comisia pentru comerț internațional INTA). Aspectele prezentate spre dezbateri sunt discutate și în cadrul grupurilor politice.
- ▶ Sesiunea plenară în sine: sesiunile plenare, la care participă toți DPE, au loc în mod normal la Strasbourg (o săptămână pe lună), iar uneori se organizează sesiuni suplimentare la Bruxelles. În decursul acestor sesiuni, Parlamentul examinează propunerile legislative și adoptă modificările înainte de a ajunge la o decizie privind ansamblul textului. Ordinea de zi poate cuprinde „comunicările” Consiliului sau ale Comisiei sau întrebări de actualitate, referitoare la evenimentele care au loc în Uniunea Europeană sau în întreaga lume.

Ca regulă generală, Parlamentul poate lua decizii doar atunci când cel puțin o treime din deputații în Parlamentul European sunt prezenți la vot. În mod normal, Parlamentul ia decizii cu majoritatea voturilor exprimate. În cazuri speciale, luarea unei decizii necesită ca o majoritate a tuturor deputaților să voteze în favoarea acesteia, de exemplu atunci când Parlamentul îl alege pe Președintele Comisiei sau când votează în a doua lectură din cadrul procedurii legislative ordinare.

Consiliul European

Stabilirea strategiei

Funcție: Definește direcția politică și prioritățile

Membri: Șefii de stat sau de guvern din statele membre, președintele Consiliului European și președintele Comisiei Europene

Sediu: Bruxelles

► <http://www.european-council.europa.eu>

Consiliul European reunește principalii lideri politici din UE, respectiv prim-miniștri și președinți, alături de președintele Consiliului și de președintele Comisiei. Aceștia se întrunesc cel puțin de patru ori pe an pentru a stabili direcția politică și prioritățile pentru UE în ansamblu. Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate participă, de asemenea, la activitatea Consiliului European.

Ce face Consiliul European

Reunind la nivel înalt șefii de stat sau de guvern din toate țările UE, Consiliul European reprezintă cel mai înalt nivel de cooperare politică între statele membre. În cadrul reuniunilor, liderii iau decizii prin consens cu privire la direcția generală și prioritățile Uniunii și impulsionează dezvoltarea acesteia.

Consiliul European nu adoptă acte legislative. La sfârșitul fiecărei reuniuni sunt elaborate „concluzii”, care reflectă mesajul principal al discuțiilor și trec în revistă deciziile luate, referindu-se inclusiv la acțiunile care trebuie luate ca urmare a acestora. Concluziile identifică problemele majore care trebuie abordate de către Consiliu, adică în cadrul reuniunilor miniștrilor. Comisia Europeană poate fi, de asemenea, invitată să prezinte propuneri referitoare la anumite provocări sau oportunități deosebite ale Uniunii.

De regulă, reuniunile Consiliului European au loc de cel puțin două ori pe semestru. Se pot organiza reuniuni suplimentare (extraordinare sau informale) pentru a răspunde unor probleme urgente care necesită decizii la nivel înalt, de exemplu în domeniul afacerilor economice sau al politicii externe.

Președintele Consiliului European

Activitatea Consiliului European este coordonată de către președintele său, care este responsabil pentru convocarea și prezidarea reuniunilor Consiliului European și impulsionează activitatea sa.

Președintele Consiliului European reprezintă, de asemenea, Uniunea în relația cu lumea exterioară. Împreună cu Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, reprezintă interesele Uniunii în probleme de afaceri externe și de securitate.

Președintele este ales de Consiliul European pentru un mandat de doi ani și jumătate, care poate fi înnoit o singură dată. Președinția Consiliului European este o funcție cu normă întreagă; președintele nu poate avea concomitent o funcție la nivel național.

Cum adoptă decizii Consiliul European

Consiliul European adoptă majoritatea deciziilor sale prin consens. În anumite cazuri totuși se aplică majoritatea calificată, cum ar fi în cazul alegerii președintelui sau al numirii Comisiei și al Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

Atunci când Consiliul European decide prin vot, doar șefilor de stat sau de guvern le este permis să voteze.

Secretariatul

Consiliul European este asistat de Secretariatul General al Consiliului.

Reuniunea la nivel înalt a zonei euro

Pe lângă Consiliul European, șefii de stat sau de guvern din țările a căror monedă este euro se reunesc cel puțin de două ori pe an, împreună cu președintele Comisiei Europene. Președintele Băncii Centrale Europene este, de asemenea, invitat la reuniunile la nivel înalt ale zonei euro. Președintele Parlamentului European poate fi, de asemenea, invitat.

Reuniunile oferă oportunitatea de a discuta guvernarea zonei euro, precum și reformele majore ale politicii economice. Reuniunea la nivel înalt a zonei euro a fost înființată în mod oficial prin Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea (TSCG) în cadrul uniunii economice și monetare. Președintele reuniunii la nivel înalt a zonei euro este numit de către șefii de stat sau de guvern ai membrilor zonei euro. Numirea se realizează concomitent cu cea a președintelui Consiliului European și are aceeași durată. Cele două funcții pot fi deținute de aceeași persoană.

În unele cazuri, și liderii țărilor care au ratificat TSCG, dar nu utilizează euro ca monedă națională, iau parte la discuțiile din cadrul reuniunii la nivel înalt a zonei euro. Când țările respective nu sunt eligibile să participe,

De la 1 decembrie 2014, Donald Tusk prezidează reuniunile la nivel înalt ale UE în calitate de președinte al Consiliului European.

președintele reuniunii la nivel înalt le informează, pe ele și pe celelalte state membre ale UE, cu privire la pregătirea și rezultatul reuniunilor.

Confuzia între Consilii: ce face fiecare?

Există confuzii frecvente cu privire la organele europene – în special atunci când există organe foarte diferite cu nume foarte asemănătoare, așa cum se întâmplă în cazul următoarelor trei „Consilii”.

► Consiliul European

Acesta cuprinde șefii de stat sau de guvern (adică președinții și/sau prim-miniștrii) din toate țările UE, împreună cu președintele său și președintele Comisiei Europene. Este organul de decizie politică la cel mai înalt nivel din Uniunea Europeană; din acest motiv, reuniunile sale sunt numite adesea „reuniuni la nivel înalt”.

► Consiliul

Cunoscut și sub denumirea de Consiliul de Miniștri, această instituție este alcătuită din miniștrii guvernelor tuturor statelor membre. Consiliul se reunește regulat pentru a lua decizii detaliate și pentru a adopta legi europene.

► Consiliul Europei

Acesta nu este o instituție a UE. Este o organizație interguvernamentală care are drept scop protejarea drepturilor omului, a democrației și a statului de drept. A fost înființat în 1949 și una dintre realizările sale timpurii a fost elaborarea Convenției europene a drepturilor omului. Pentru a permite cetățenilor să își exercite drepturile în temeiul acestei convenții, Consiliul Europei a înființat Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Consiliul Europei are în prezent 47 de state membre, incluzând toate țările UE, iar sediul său este la Strasbourg (Franța).

Consiliul

Vocea statelor membre

Funcție: Decizii cu privire la politici și adoptarea legislației

Membri: Câte un ministru din fiecare stat membru

Sediu: Bruxelles și Luxemburg

► <http://www.consilium.europa.eu>

În cadrul Consiliului, miniștrii statelor membre ale UE se reunesc pentru a discuta probleme ale UE, pentru a lua decizii și pentru a adopta acte legislative. Miniștrii care participă la aceste reuniuni dețin autoritatea de a angaja guvernul lor în acțiunile convenite în cadrul reuniunilor Consiliului.

Ce face Consiliul

Consiliul este un factor de decizie important în UE. Activitatea sa se desfășoară în cadrul reuniunilor Consiliului, la care participă un ministru din fiecare guvern național al UE. Scopul acestor reuniuni este acela de a discuta, conveni, modifica și, în final, adopta

Țările UE au adoptat strategia „Europa 2020”, care pregătește o ieșire din criza economică printr-o creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii. Miniștrii reuniți în Consiliu iau numeroase decizii în vederea punerii în aplicare a acestei strategii.

legislația, de a coordona politicile statelor membre sau de a defini politica externă a UE.

Miniștrii care participă la reuniunea Consiliului depind de subiectele de pe agendă – aceasta fiind cunoscută drept „configurația” Consiliului. Spre exemplu, dacă în Consiliu se vor discuta probleme de mediu, la reuniune vor participa miniștrii de resort din fiecare țară a UE, iar reuniunea va avea titlul „Consiliul Mediu”; la fel se întâmplă în cazul „Consiliului Afaceri Economice și Financiare” sau al „Consiliului Competitivitate” etc.

Există 10 configurații diferite ale Consiliului:

Prezidat de Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate:

► Afaceri Externe

Prezidat de statul membru care deține președinția Consiliului:

► Afaceri Generale

► Afaceri Economice și Financiare

► Justiție și Afaceri Interne

► Ocuparea Forței de Muncă, Politica Socială, Sănătatea și Consumatorii

► Competitivitate (piața internă, industrie, cercetare și spațiu)

► Transport, Telecomunicații și Energie

► Agricultură și Pescuit

► Mediu

► Educație, Tineret, Cultură și Sport

PREȘEDINȚIILE CONSILIULUI

Anul	ianuarie-iunie	iulie-decembrie
2014	Grecia	Italia
2015	Letonia	Luxemburg
2016	Țările de Jos	Slovacia
2017	Malta	Regatul Unit
2018	Estonia	Bulgaria
2019	Austria	România
2020	Finlanda	

Președinția Consiliului se schimbă semestrial prin rotație între statele membre. Nu este identică cu funcția de președinte al Consiliului European. Guvernul care deține președinția trebuie să organizeze și să prezideze diferitele reuniuni ale Consiliului. Prin excepție, Consiliul Afaceri Externe este prezidat de Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, care aplică politica externă în numele Consiliului.

În interesul continuității activității Consiliului, președințiile semestriale colaborează strâns în grupe de trei. Aceste echipe compuse din trei președinții („triori”) elaborează un program de lucru comun al Consiliului pe o perioadă de 18 luni.

Fiecare ministru din Consiliu este împuternicit să își asume angajamente în numele guvernului pe care îl reprezintă. În plus, fiecare ministru din Consiliu răspunde în fața autorităților naționale alese. Legitimitatea democratică a deciziilor Consiliului este astfel asigurată.

Consiliul are cinci responsabilități fundamentale:

1. să adopte legile europene. În majoritatea domeniilor adoptă legi împreună cu Parlamentul European;
2. să coordoneze politicile statelor membre, de exemplu în domeniul economic;
3. să dezvolte politica externă și de securitate comună a UE pe baza orientărilor stabilite de Consiliul European;
4. să încheie acorduri internaționale între UE și unul sau mai multe state sau organizații internaționale;
5. să adopte bugetul UE, în colaborare cu Parlamentul European.

Activitatea Consiliului este detaliată în continuare.

1. LEGISLAȚIA

O mare parte din legislația UE este adoptată în comun de Consiliu și Parlament. Ca regulă generală, Consiliul acționează doar la propunerea Comisiei, iar Comisia este cea care are în mod normal responsabilitatea de a se asigura că legislația UE, odată adoptată, este corect aplicată.

2. COORDONAREA POLITICILOR STATELOR MEMBRE (DE EXEMPLU, POLITICA ECONOMICĂ)

Toate statele membre ale UE fac parte din uniunea economică și monetară (UEM), chiar dacă nu toate aparțin zonei euro. În cadrul UEM, politica economică a UE se bazează pe strânsa coordonare a politicilor economice naționale. Această coordonare este asigurată de miniștrii economiei și finanțelor, care alcătuiesc împreună Consiliul Afaceri Economice și Financiare (Ecofin).

3. POLITICA EXTERNĂ ȘI DE SECURITATE COMUNĂ (PESC)

Stabilirea și punerea în aplicare a politicii externe și de securitate a UE intră exclusiv în domeniul de competență al Consiliului European și al Consiliului acționând în unanimitate. Ea este pusă în aplicare de Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, împreună cu statele membre, în cadrul Consiliului Afaceri Externe.

4. ÎNCHEIEREA ACORDURILOR INTERNAȚIONALE

În fiecare an, Consiliul încheie (adică semnează oficial) un număr de acorduri între Uniunea Europeană și țări care nu fac parte din UE, precum și cu organizații internaționale. Aceste acorduri pot acoperi domenii vaste, precum schimburile comerciale, cooperarea și dezvoltarea, sau pot aborda teme specifice, de exemplu materialele textile, pescuitul, știința și tehnologia, transportul etc. Aceste acorduri fac obiectul avizului conform al Parlamentului European în acele domenii în care acesta are putere de codecizie.

5. APROBAREA BUGETULUI UE

Bugetul anual al UE este stabilit în comun de către Consiliu și Parlamentul European. Dacă cele două instituții nu ajung la un acord, sunt urmate procedurile de conciliere până când se aprobă bugetul.

Cum funcționează Consiliul

Toate discuțiile și voturile privind actele legislative sunt publice. Aceste reuniuni pot fi urmărite în timp real prin intermediul site-ului Consiliului.

Coerența globală a activității diferitelor configurații ale Consiliului este asigurată de Consiliul Afaceri Generale, care monitorizează realizarea efectivă a acțiunilor care decurg din reuniunile Consiliului European. Acesta este susținut de Comitetul Reprezentanților Permanenți

(„Coreper” – din denumirea în limba franceză: Comité des représentants permanents).

Coreper este alcătuit din reprezentanții permanenți ai guvernelor statelor membre pe lângă Uniunea Europeană. Fiecare stat membru al UE are la Bruxelles o echipă („Reprezentanță permanentă”) care îl reprezintă și îi apără interesele naționale la nivelul UE. Președintele fiecărei reprezentanțe este, în fapt, ambasadorul statului respectiv pe lângă UE. Ambasadorii se reunesc săptămânal în cadrul Coreper. Ei sunt asistați de mai multe grupuri de lucru alcătuite din funcționari ai administrațiilor naționale.

Cum se votează în cadrul Consiliului?

Deciziile în cadrul Consiliului se adoptă pe bază de vot. În majoritatea cazurilor, pentru ca o decizie să fie adoptată este necesară o majoritate calificată. În unele cazuri, tratatele impun o procedură diferită, cum ar fi un vot unanim în sectorul fiscal. Pentru ca o propunere să fie adoptată cu majoritate calificată, ea trebuie să obțină o majoritate dublă, atât a statelor membre, cât și a populației. Voturile „pentru” trebuie să reprezinte cel puțin:

- ▶ 55 % din statele membre, adică 16 țări din 28;
- ▶ statele membre care reprezintă 65 % din populația UE, adică aproximativ 329 de milioane dintr-o populație de aproximativ 506 milioane.

În plus, pentru ca să se blocheze adoptarea unei decizii, este nevoie ca cel puțin patru țări, reprezentând peste 35 % din populație, să voteze împotriva.

Aceste reguli asigură faptul că toate deciziile adoptate de Consiliu se bucură de sprijin larg peste tot în Europa, dar și faptul că minoritățile de mici dimensiuni nu pot să blocheze adoptarea deciziilor. Până în noiembrie 2014, se folosea un sistem diferit, prin care fiecare țară avea un anumit număr de voturi.

POPULAȚIA FOLOSITĂ PENTRU SISTEMUL DE VOTARE ÎN CONSILIU (2014)

Stat membru	Populație (× 1 000)	Procentul din populația totală a Uniunii
Germania	80 523,7	15,93
Franța	65 633,2	12,98
Regatul Unit	63 730,1	12,61
Italia	59 685,2	11,81
Spania	46 704,3	9,24
Polonia	38 533,3	7,62
România	20 057,5	3,97
Țările de Jos	16 779,6	3,32
Belgia	11 161,6	2,21
Grecia	11 062,5	2,19
Republica Cehă	10 516,1	2,08
Portugalia	10 487,3	2,07
Ungaria	9 908,8	1,96
Suedia	9 555,9	1,89
Austria	8 451,9	1,67
Bulgaria	7 284,6	1,44
Danemarca	5 602,6	1,11
Finlanda	5 426,7	1,07
Slovacia	5 410,8	1,07
Irlanda	4 591,1	0,91
Croația	4 262,1	0,84
Lituania	2 971,9	0,59
Slovenia	2 058,8	0,41
Letonia	2 023,8	0,40
Estonia	1 324,8	0,26
Cipru	865,9	0,17
Luxemburg	537,0	0,11
Malta	421,4	0,08
Total	505 572,5	100
Prag pentru majoritatea calificată	328 622,1	65 %

Secretariatul General al Consiliului

Secretariatul General al Consiliului oferă asistență atât Consiliului European și președintelui său, cât și Consiliului și președințiilor prin rotație ale acestuia. Este condus de un secretar general numit de Consiliu.

Eurogrupul

Toate statele membre fac parte din uniunea economică și monetară (UEM), însemnând că acestea își coordonează politica economică și gestionează deciziile economice ca pe o chestiune de interes comun. Cu toate acestea, nu toate statele membre s-au alăturat zonei euro și au adoptat moneda unică – euro. Unele țări au decis să nu adere pentru moment, în timp ce altele își pregătesc încă economia în vederea îndeplinirii criteriilor pentru a deveni membre ale zonei euro. Statele membre ale zonei euro trebuie să coopereze strâns și trebuie, de asemenea, să respecte politica monetară unică a Băncii Centrale Europene. În consecință, statele membre ale zonei euro au nevoie de un cadru pentru a discuta și a lua decizii cu privire la politicile din zona euro. Acesta nu poate fi Consiliul Afaceri Economice și Financiare (Ecofin), deoarece acesta cuprinde toate statele membre.

Soluția este Eurogrupul, care este alcătuit din miniștrii economiei și finanțelor din țările membre ale zonei euro.

Eurogrupul urmărește promovarea creșterii economice și a stabilității financiare în zona euro prin coordonarea politicilor economice. Deoarece numai Ecofin poate să ia oficial decizii cu privire la chestiuni economice, Eurogrupul se reunește în mod informal cu o zi înaintea reuniunilor Ecofin, aproximativ o dată pe lună. A doua zi, acordurile la care s-a ajuns în cadrul reuniunii informale a Eurogrupului sunt adoptate în mod oficial de membrii

© Associated Press/Reporters

Noile reglementări ale UE privind guvernarea economică și financiară contribuie la asanarea și consolidarea sectorului bancar.

Eurogrupului în cadrul reuniunii Ecofin. Numai miniștrii Ecofin care reprezintă statele membre ale zonei euro votează cu privire la chestiuni legate de Eurogrup. Comisarul european responsabil cu afacerile economice și monetare și cu moneda euro și președintele Băncii Centrale Europene participă, de asemenea, la reuniunile Eurogrupului.

Ce este „cooperarea consolidată”?

Dacă unele state membre doresc să colaboreze mai strâns în domeniul de politică ce nu țin de competența exclusivă a UE, dar nu reușesc să obțină acordul tuturor celorlalte state membre, mecanismul de „cooperare consolidată” le permite să colaboreze. Acesta permite unui număr de cel puțin nouă state membre să utilizeze instituțiile UE în vederea unei cooperări mai strânse. Totuși, există anumite condiții: această cooperare trebuie să urmărească obiectivele Uniunii și trebuie să fie deschisă tuturor celorlalte state membre, dacă acestea doresc să se alăture.

Procedura este utilizată de o serie de țări pentru legislația în materie de divorț, permițându-le să găsească o soluție comună pentru cupluri din diferite țări ale UE care doresc să divorțeze în UE. De asemenea, aceasta este instituită pentru un sistem unitar de brevetare, din care fac parte cele mai multe state membre ale UE – însă nu toate.

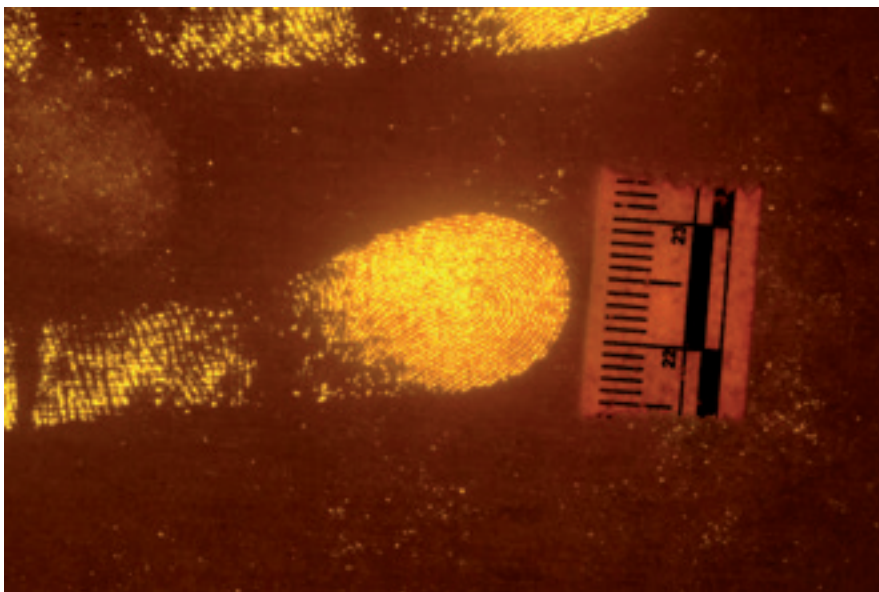
Membrii Eurogrupului aleg un președinte pentru un mandat de doi ani și jumătate. Secretariatul General al Consiliului oferă sprijin administrativ pentru reuniunile Eurogrupului.

Politica externă și de securitate comună

Uniunea Europeană dezvoltă în mod progresiv o politică externă și de securitate comună (PESC), care este supusă unor proceduri diferite în comparație cu alte domenii de politică. PESC este definită și pusă în aplicare de Consiliul European în colaborare cu Consiliul. Obiectivele mai ample ale Uniunii la nivel internațional sunt de a promova democrația, statul de drept, libertatea și drepturile omului și respectarea demnității umane și a principiilor egalității și solidarității. Pentru a atinge aceste obiective, UE dezvoltă relații și parteneriate cu alte țări și organizații din toată lumea.

Responsabilitățile PESC sunt următoarele:

- Consiliul European, sub conducerea președintelui său, definește politica externă și de securitate comună,

Forțele de ordine din țările UE trebuie să lupte împreună împotriva criminalității internaționale.

ținând seama de interesele strategice ale Uniunii, inclusiv aspectele cu implicații în materie de apărare.

- ▶ Consiliul, în special Consiliul Afaceri Externe, adoptă apoi deciziile necesare pentru a defini și a pune în aplicare PESC urmând orientările Consiliului European. Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate prezidează reuniunea Consiliului Afaceri Externe.
- ▶ Înalțul Reprezentant, împreună cu statele membre, aplică apoi PESC, asigurându-se că punerea acesteia în aplicare este coerentă și eficientă. În acest scop, poate face apel la resursele naționale și ale Uniunii.

Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) are rolul de minister de externe și de serviciu diplomatic pentru Uniune. Înalțul Reprezentant conduce serviciul, care este compus din experți transferați de la Consiliu, din statele membre și de la Comisia Europeană. UE are delegații în majoritatea țărilor lumii, iar acestea fac parte din SEAE. Ele colaborează strâns cu ambasadele naționale ale statelor membre ale UE în materie de PESC.

Chestiunile care prezintă importanță pentru PESC pot fi abordate în cadrul Consiliului de către orice stat membru sau de către Înalțul Reprezentant acționând singur sau în colaborare cu Comisia. Dată fiind natura adesea urgentă a unor aspecte legate de PESC, au fost instituite mecanisme care asigură posibilitatea de a lua decizii rapid. În general, deciziile în acest domeniu sunt luate în mod unanim.

Pe lângă responsabilitatea de coordonare a PESC, Înalțul Reprezentant reprezintă politica externă și de securitate

a Uniunii la nivel mondial, purtând dialoguri politice cu țări terțe și parteneri și exprimând poziția UE în cadrul organizațiilor și reuniunilor internaționale. La nivelul șefilor de stat și de guvern, Uniunea este reprezentată de președintele Consiliului European.

Un aspect al PESC este reprezentat de securitate și apărare, domeniul în care UE dezvoltă o politică de securitate și apărare comună (PSAC). Această politică este concepută pentru a permite țărilor UE să întreprindă operațiuni de gestionare a crizelor. Este vorba despre misiuni umanitare și de restabilire sau menținere a păcii, care pot fi de natură militară sau civilă. Statele membre pun în mod voluntar la dispoziția Uniunii o parte din forțele lor militare, pentru a întreprinde astfel de operațiuni. Aceste acțiuni sunt întotdeauna coordonate cu NATO, ale cărei structuri de comandă sunt utilizate uneori pentru sarcini practice în cadrul misiunilor UE. O serie de organisme permanente ale UE coordonează această activitate.

- ▶ **Comitetul politic și de securitate (CPS)** monitorizează situația internațională și examinează opțiunile UE de răspuns la o situație de criză în afara granițelor sale.
- ▶ **Comitetul militar al Uniunii Europene (CMUE)** este alcătuit din șefii de stat major din toate țările UE și coordonează activitățile militare ale UE și asigură consiliere în probleme militare.
- ▶ **Statul Major al Uniunii Europene (EUMS)** este alcătuit din experți militari care își desfășoară activitatea la sediul militar permanent de la Bruxelles și oferă asistență CMUE.

Comisia Europeană

Promovarea interesului comun

Funcție: Organul executiv al UE, care elaborează propuneri legislative, asigură respectarea acordurilor și promovează Uniunea

Membri: Un colegiu de comisari, câte unul pentru fiecare stat membru

Sediu: Bruxelles

► <http://ec.europa.eu>

Comisia este instituția independentă politic care reprezintă și apără interesele UE în ansamblu. În numeroase domenii reprezintă motorul sistemului instituțional al UE: elaborează propuneri de legi, politici și programe de acțiune și este responsabilă pentru punerea în aplicare a deciziilor Parlamentului European și Consiliului. Reprezintă, de asemenea, Uniunea în relația cu lumea exterioară, cu excepția politicii externe și de securitate comune.

Ce este Comisia?

Termenul „Comisie” are două sensuri. În primul rând, se referă la „membrii Comisiei” – adică echipa de bărbați și femei numită de statele membre și de Parlament pentru a conduce instituția și a adopta deciziile acesteia. În al doilea rând, termenul „Comisie” se referă la instituția în sine și la personalul ei.

Informal, membrii Comisiei sunt cunoscuți sub denumirea de „comisari”. Aceștia au deținut funcții politice și mulți dintre ei au fost miniștri de guvern, dar, în calitate de membri ai Comisiei, ei și-au luat angajamentul de a acționa în interesul Uniunii în ansamblu și de a nu se supune eventualelor indicații din partea guvernelor naționale.

Comisia răspunde politic în fața Parlamentului, care are puterea de a o demite prin adoptarea unei moțiuni de cenzură. Comisia participă la toate sesiunile Parlamentului, în care trebuie să își explice și să își justifice politicile. De asemenea, Comisia răspunde periodic la întrebări scrise și verbale adresate de deputații Parlamentului European.

Jean-Claude Juncker conduce organul executiv al UE în calitate de președinte al Comisiei Europene.

© UE

Activitatea zilnică a Comisiei este dusă la îndeplinire de funcționarii administrativi, experții, traducătorii, interpreții și personalul secretariatului său. Funcționarii Comisiei – ca și personalul altor organe ale UE – sunt recrutați prin intermediul Oficiului European pentru Selecția Personalului (EPSO): europa.eu/epso. Aceștia sunt cetățeni din fiecare țară a UE, selectați prin intermediul unui concurs deschis. Aproximativ 33 000 de persoane lucrează pentru Comisie. Numărul poate părea impresionant, dar, de fapt, este mai mic decât numărul personalului angajat în majoritatea consiliilor municipale de talie medie din Europa.

Numirea Comisiei

La fiecare cinci ani este numită o nouă Comisie, în termen de șase luni de la alegerile pentru Parlamentul European. Procedura este următoarea:

- ▶ Guvernele statelor membre propun un nou președinte al Comisiei, care trebuie ales de către Parlamentul European.
- ▶ Președintele propus al Comisiei, consultând guvernele statelor membre, alege ceilalți membri ai Comisiei.
- ▶ Noul Parlament audiază apoi toți membrii propuși și își prezintă avizul cu privire la întregul „colegiu”. Dacă este aprobată, noua Comisie își poate începe oficial activitatea.

Comisia are mai mulți vicepreședinți, printre care Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, care este astfel prezent atât în cadrul Consiliului, cât și în cadrul Comisiei.

Ce face Comisia

Comisiei Europene îi revin patru funcții principale:

1. să propună proiecte legislative Parlamentului și Consiliului;
2. să administreze și să aplice politicile UE și bugetul;
3. să aplice dreptul european (împreună cu Curtea de Justiție);
4. să reprezinte Uniunea în întreaga lume.

1. PROPUNEREA UNOR PROIECTE LEGISLATIVE NOI

În temeiul Tratatului UE, Comisia are „**drept de inițiativă**”. Cu alte cuvinte, Comisia este singura responsabilă pentru elaborarea propunerilor de noi acte legislative europene, pe care le prezintă Parlamentului și Consiliului. Aceste propuneri trebuie să aibă ca obiectiv apărarea intereselor Uniunii și ale cetățenilor săi, iar nu pe cele ale anumitor țări sau industrii.

Înainte de a prezenta orice propunere, Comisia trebuie să cunoască noile conjuncturi și probleme din Europa și trebuie să stabilească dacă legislația UE este cea mai bună modalitate de a le soluționa. Din acest motiv, Comisia se află în permanență în legătură cu o serie de grupuri de interese și cu două organisme consultative – Comitetul Economic și Social European (format din reprezentanții angajatorilor și sindicatelor) și Comitetul Regiunilor (format din reprezentanții autorităților locale și regionale). Comisia solicită, de asemenea, opinia parlamentelor naționale, a guvernelor și a publicului larg.

Comisia va propune acțiuni la nivelul UE numai în cazul în care consideră că o problemă nu poate fi soluționată mai eficient printr-o acțiune națională, regională sau locală. Acest principiu de a trata situațiile la nivelul cel mai de bază posibil se numește „principiul subsidiarității”.

Cu toate acestea, în cazul în care Comisia stabilește că se impune un act legislativ la nivelul UE, aceasta elaborează o propunere care poate, în opinia sa, să rezolve în mod eficient problema și care ține cont de o paletă largă de interese. Pentru a înțelege corect detaliile tehnice, Comisia consultă experții care formează diferitele comitete și grupuri de experți.

© Langrock/Zenit/Laif/Reporters

Inovarea și cercetarea constituie modalități de creare de noi locuri de muncă și de stimulare a creșterii economice în Europa.

Crearea Spațiului european de cercetare

Prin intermediul Direcției Generale Cercetare și Inovare, Comisia elaborează politici ale UE în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice și contribuie la competitivitatea internațională a industriei europene. Programul de cercetare Orizont 2020 al UE finanțează cu zeci de miliarde de euro cercetările științifice multidisciplinare, realizate în cooperare pe teritoriul UE

2. APLICAREA POLITICILOR UE ȘI EXECUȚIA BUGETULUI

În calitate de organ executiv al Uniunii Europene, Comisia este responsabilă de gestionarea și execuția bugetului UE și a politicilor și programelor adoptate de Parlament și de Consiliu. Cea mai mare parte a activităților și cheltuielile efective sunt realizate de autoritățile naționale și locale, însă Comisia răspunde de monitorizarea acestora.

Comisia gestionează bugetul sub supravegherea Curții de Conturi. Ambele instituții au ca obiectiv asigurarea unei gestiuni financiare. Parlamentul European acordă Comisiei descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului numai dacă este mulțumit de raportul anual al Curții de Conturi.

3. ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI EUROPENE

Comisia acționează în calitate de „**gardian al tratatelor**”. Aceasta înseamnă că, alături de Curtea de Justiție, Comisia are responsabilitatea de a se asigura că legislația UE se aplică în mod adecvat în toate statele membre. În cazul în care aceasta constată că un stat al UE nu aplică un act european cu putere de lege și, prin urmare, nu își îndeplinește obligațiile legale, Comisia ia măsurile necesare pentru a remedia situația.

Mai întâi, Comisia lansează o procedură juridică numită „procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor”. Aceasta implică trimiterea unei scrisori oficiale guvernului, precizând motivele pentru care Comisia consideră că statul în cauză nu își îndeplinește obligațiile în temeiul legislației UE și stabilind un termen-limită în care guvernul trebuie să trimită un răspuns detaliat Comisiei. Dacă situația nu este remediată în urma acestei proceduri, Comisia sesizează Curtea de Justiție, care are competența de a impune sancțiuni. Hotărârile Curții sunt obligatorii pentru statele membre și instituțiile UE.

Federica Mogherini conduce politica externă a Uniunii și coordonează acțiunea UE la nivel global.

© UE

4. REPREZENTAREA UE LA NIVEL INTERNAȚIONAL

Înaltul Reprezentant pentru afaceri externe și politica de securitate

este unul dintre vicepreședinții Comisiei și este responsabil pentru afacerile externe. În chestiuni privind afacerile externe și securitatea, Înaltul Reprezentant colaborează cu Consiliul. Cu toate acestea, în alte domenii de acțiune externă, Comisia joacă rolul de lider – în special în domeniile politicii comerciale și ajutorului umanitar. În aceste domenii, Comisia Europeană acționează în calitate de purtător de cuvânt al Uniunii Europene pe scena internațională. Aceasta permite celor 28 de state membre să se exprime cu o singură voce în forumurile internaționale precum Organizația Mondială a Comerțului.

Susținerea persoanelor care au nevoie de ajutor

Direcția Generală Ajutor Umanitar și Protecție Civilă (ECHO) a Comisiei Europene a fost înființată în 1992. Ajutorul umanitar ocupă acum o poziție-cheie în cadrul activităților externe ale Uniunii Europene – în fapt, UE este principalul actor în acest domeniu la nivel mondial.

Prin intermediul fondurilor de ajutor umanitar ale UE sunt ajutate anual aproximativ 125 de milioane de persoane. Acest ajutor este acordat prin intermediul celor 200 de parteneri, cum ar fi organizațiile de caritate și agențiile ONU. Asistența se bazează pe principiile umanitare ale nediscriminării și imparțialității.

Cum funcționează Comisia

Președintele Comisiei este cel care hotărăște domeniul de responsabilitate al fiecărui comisar și poate modifica responsabilitățile comisarilor (după caz) pe durata mandatului Comisiei. Președintele are, de asemenea, dreptul de a cere demisia unui comisar. Echipa formată din 28 de comisari (cunoscută și sub denumirea de „colegiu”) se reunește o dată pe săptămână, de obicei miercurea, la Bruxelles. Fiecare punct de pe ordinea de zi este prezentat de comisarul responsabil pentru domeniul în cauză și întreaga echipă adoptă o decizie colectivă cu privire la subiectul respectiv.

Personalul Comisiei este organizat pe departamente, cunoscute sub denumirea de direcții generale (DG) și servicii (de exemplu, Serviciul Juridic și Serviciul Traduceri). Fiecare DG este responsabilă pentru un anumit domeniu de politică – de exemplu, DG Comerț, DG Concurență – și este condusă de un director general, care răspunde în fața unuia dintre comisari.

Eurostat: colectarea datelor privind Europa

Eurostat este Oficiul pentru Statistică al Uniunii Europene și face parte din Comisie. Rolul său este de a asigura pentru UE statistici realizate la nivel european pentru a permite comparații între țări și regiuni. Aceasta este o sarcină fundamentală. Societățile democratice nu funcționează corespunzător fără o bază solidă de statistici corecte și obiective.

Statisticile Eurostat pot oferi răspunsuri la numeroase întrebări: Este șomajul în creștere sau în scădere? Este nivelul emisiilor de CO₂ mai mare comparativ cu 10 ani în urmă? Câte femei sunt încadrate în muncă? Unde se situează performanța economiei țării dumneavoastră comparativ cu cea a altor state membre ale UE?

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Direcțiile generale sunt cele care concep și redactează propunerile legislative ale Comisiei, dar aceste propuneri devin oficiale numai când sunt „adoptate” de colegiu în cadrul reuniunii săptămânale. Procedura este descrisă pe scurt în continuare.

Să presupunem că, de exemplu, Comisia constată necesitatea unui act legislativ al UE pentru prevenirea poluării râurilor din Europa. Direcția Generală Mediu elaborează o propunere, pe baza consultărilor aprofundate cu toate părțile interesate, de exemplu cu industria și cu agricultorii din Europa, cu miniștrii mediului din statele membre și cu organizațiile de mediu. Multe dintre propuneri sunt deschise consultării publice, ceea ce le permite cetățenilor să prezinte opinii în nume propriu sau în numele unei organizații.

Proiectul de lege va fi discutat apoi cu toate departamentele relevante ale Comisiei și va fi modificat, dacă este necesar. Ulterior va fi verificat de Serviciul Juridic.

După ce proiectul de lege este finalizat, secretarul general îl va trece pe ordinea de zi a unei viitoare reuniuni a Comisiei. În cadrul acestei reuniuni, comisarul pentru mediu le va expune colegilor săi motivele acestei propuneri legislative, urmând ca aceștia să discute proiectul. Dacă se ajunge la un acord, Colegiul va adopta proiectul, iar documentul va fi trimis Consiliului și Parlamentului European pentru examinare.

Dacă însă nu se ajunge la un acord în rândul comisarilor, președintele le poate solicita acestora să voteze asupra proiectului. Dacă majoritatea se exprimă în favoarea acestuia, proiectul va fi adoptat. Din acest moment, va fi susținut de toți membrii Comisiei.

Parlamentele naționale

Asigurarea respectării subsidiarității

Funcție: Să participe împreună cu instituțiile europene la activitatea Uniunii

Membri: Membrii parlamentelor naționale

Sediu: Toate statele membre ale UE

Instituțiile europene încurajează parlamentele naționale să se implice mai mult în activitățile Uniunii Europene. Din 2006, Comisia a transmis parlamentelor naționale toate proiectele noi de lege și a răspuns avizelor acestora. Prin Tratatul de la Lisabona din 2009 s-au stabilit în mod clar drepturile și obligațiile parlamentelor naționale în cadrul UE. Parlamentele naționale își pot exprima punctele de vedere cu privire la proiectele de acte legislative, precum și cu privire la alte chestiuni care prezintă un interes deosebit pentru acestea.

Acțiunile UE trebuie să respecte principiul **subsidiarității**. Aceasta înseamnă că Uniunea va acționa numai în cazul în care consideră că o problemă poate fi soluționată mai eficient la nivelul UE decât la nivel național. Acesta este cazul domeniilor în care Uniunea Europeană a dobândit, prin tratate, puteri exclusive, dar, în celelalte cazuri, decizia va fi luată pentru fiecare lege nouă. Aplicarea corectă a acestui principiu în cadrul procesului decizional al UE este monitorizată de parlamentele naționale.

Pentru a permite parlamentelor să verifice respectarea subsidiarității, Comisia transmite proiectele de lege concomitent către parlamentele naționale și către organul legislativ al Uniunii (și anume, Parlamentul European și Consiliul).

Fiecare parlament național poate emite apoi un **aviz motivat**, dacă consideră că proiectul în cauză nu respectă principiul subsidiarității. În funcție de numărul de avize motivate emise de parlamentele naționale, Comisia ar putea fi nevoită să își reanalizeze propunerea și să decidă dacă o menține, o modifică sau o retrage. Această procedură este numită procedura cartonașului galben și a cartonașului portocaliu. În cazul procedurii legislative ordinare, dacă majoritatea parlamentelor naționale emit avize motivate, iar Comisia decide să își mențină propunerea, aceasta trebuie să prezinte motivele, iar Parlamentul European și Consiliul vor decide dacă se va continua sau nu se va continua procedura legislativă.

Parlamentele naționale sunt, de asemenea, implicate direct în procesul de punere în aplicare a legislației UE. Directivele UE se adresează statelor membre. Acestea trebuie să ia măsuri pentru a le transpune în legislația națională, care este adoptată în principal de parlamentele naționale. Directivele stabilesc anumite obiective finale care trebuie atinse de fiecare stat membru până la o dată specificată. Autoritățile naționale trebuie să adapteze legislația proprie în vederea atingerii acestor obiective, având însă libertatea de a decide modul în care vor fi atinse. Directivele sunt utilizate pentru alinierea legislațiilor naționale și sunt foarte des întâlnite în cazul aspectelor care afectează funcționarea pieței unice (de exemplu, standardele de siguranță a produselor).

Curtea de Justiție

Asigurarea respectării legislației UE

Funcție:	Să se pronunțe cu privire la cauzele care îi sunt prezentate spre soluționare
Curtea de Justiție:	Câte un judecător din fiecare stat membru al UE; nouă avocați generali
Tribunalul:	Câte un judecător din fiecare stat membru al UE
Tribunalul Funcției Publice:	Șapte judecători
Sediu:	Luxemburg
► http://curia.europa.eu	

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (Curtea) se asigură că legislația UE este interpretată și aplicată în același fel în fiecare stat membru. Cu alte cuvinte, Curtea se asigură că legislația este întotdeauna identică pentru toate părțile și în toate circumstanțele. În acest scop, Curtea verifică legalitatea acțiunilor instituțiilor UE, se asigură că statele membre își îndeplinesc obligațiile și interpretează legislația UE la cererea instanțelor naționale.

Curtea are competența de a soluționa litigiile care apar între statele membre ale UE, instituțiile UE, întreprinderi și persoane fizice. Pentru a putea gestiona miile de cazuri pe care le primește, Curtea este împărțită în două organisme principale: Curtea de Justiție, care gestionează cererile de pronunțare a unei hotărâri preliminare primite de la instanțele naționale, anumite acțiuni în anulare și recursuri, și Tribunalul, care se pronunță cu privire la toate acțiunile în anulare inițiate de persoane fizice și societăți și la unele acțiuni în anulare inițiate de statele membre.

Un tribunal specializat, Tribunalul Funcției Publice, se pronunță, la rândul său, asupra litigiilor între UE și funcționarii săi publici.

Ce face Curtea

Curtea pronunță hotărâri în cauzele care îi sunt înaintate spre soluționare. Cele mai frecvente patru tipuri de cauze sunt:

1. HOTĂRÂREA PRELIMINARĂ

Instanțele din fiecare stat membru al UE au responsabilitatea de a se asigura că legislația UE este corect aplicată în țara respectivă. Dacă o instanță națională are îndoieli cu privire la interpretarea sau valabilitatea unui act legislativ al UE, aceasta poate și, în anumite cazuri, este obligată să solicite opinia Curții de Justiție. Această opinie este furnizată sub forma unei „proceduri de pronunțare a unei hotărâri preliminare”

În mai multe rânduri, însoțitoarele de bord au beneficiat de jurisprudența Curții de Justiție a UE în ceea ce privește egalitatea drepturilor și a remunerațiilor.

obligatorii. Această hotărâre reprezintă un canal important pe care cetățenii îl au la dispoziție, prin intermediul instanțelor naționale, pentru a stabili în ce măsură îi afectează legislația UE.

2. PROCEDURILE DE CONSTATARE A NEÎNDEPLINIRII OBLIGAȚIILOR

Comisia sau (în cazuri rare) un stat membru poate iniția astfel de proceduri dacă are motive să considere că un anumit stat membru nu își îndeplinește obligațiile în conformitate cu legislația UE. Curtea investighează acuzațiile și se pronunță în acest sens. Dacă se constată că este vinovat, statul membru acuzat trebuie să remedieze situația fără întârziere pentru a evita penalitățile pe care Curtea le poate aplica.

3. ACȚIUNILE ÎN ANULARE

Dacă un stat membru, Consiliul, Comisia sau (în anumite condiții) Parlamentul consideră că o anumită lege a UE este ilegală, acestea pot solicita Curții anularea legii în cauză. Aceste „acțiuni în anulare” pot fi utilizate și de persoanele fizice care doresc să solicite Curții anularea unei anumite legi, deoarece le afectează în mod direct și negativ.

4. ACȚIUNILE ÎN CONSTATAREA ABȚINERII DE A ACȚIONA

Tratatul impune Parlamentului European, Consiliului și Comisiei să adopte anumite decizii în anumite situații. În caz contrar, statele membre, celelalte instituții ale UE și (în anumite condiții) persoanele fizice sau întreprinderile pot înainta o plângere solicitând Curții consemnarea în mod oficial a abținerii de a acționa.

Cum funcționează Curtea

Curtea de Justiție este alcătuită din 28 de judecători, câte unul din fiecare stat membru, astfel încât sunt reprezentate toate sistemele juridice naționale din UE. Curtea este asistată de nouă „avocați generali”, care prezintă avize motivate cu privire la cauzele aduse în fața Curții. Aceștia trebuie să acționeze public și imparțial. Judecătorii și avocații generali sunt fie foști membri ai instanțelor supreme naționale, fie avocați cu competențe deosebite, care dau dovadă de imparțialitate. Aceștia sunt numiți prin acord comun al guvernelor statelor membre. Fiecare este numit pentru un mandat de șase ani. Judecătorii Curții aleg un președinte, care rămâne în funcție timp de trei ani.

Curtea de Justiție se poate întruni în ședință plenară, în Marea Cameră compusă din 13 judecători sau în camere compuse din cinci sau din trei judecători, în funcție de complexitatea și importanța cauzei. Aproximativ 60 % din cauze ajung în fața camerelor cu cinci judecători și aproximativ 25 % în fața camerelor cu trei judecători.

Tribunalul este, de asemenea, compus din 28 de judecători, numiți de statele membre pentru un mandat de șase ani. Judecătorii Tribunalului aleg, de asemenea, un președinte din rândul lor pentru un mandat de trei ani. Tribunalul se reunește în camere de trei sau de cinci judecători (uneori un singur judecător) pentru desfășurarea audierilor. Aproximativ 80 % din cauzele aduse în fața Tribunalului sunt judecate de trei judecători. Curtea se întâlnește în Marea Cameră compusă din 13 judecători sau în ședință plenară alcătuită din 28 de judecători atunci când acest lucru se justifică din perspectiva complexității sau a importanței cauzei.

Toate cauzele sunt înaintate Grefei Curții și li se alocă un judecător și un avocat general. După înaintarea cazului urmează două etape: mai întâi etapa scrisă, apoi etapa de audieri. În cadrul primei etape, toate părțile implicate prezintă declarații scrise, iar judecătorul numit pentru cauza respectivă întocmește un raport în care rezumă aceste declarații și contextul juridic al cauzei. Acest raport este discutat în cadrul reuniunii generale a Curții, care stabilește completul care va audia cazul și dacă sunt necesare pledoariile. Apoi urmează a doua etapă – audierea publică –, în cadrul căreia avocații prezintă cazul judecătorilor și avocatului general, care le pot adresa întrebări. După audiere, avocatul general numit pentru cauza respectivă își formulează concluziile. Ținând seama de aceste concluzii, judecătorul elaborează un proiect de hotărâre, care este prezentat celorlalți judecători spre examinare. Judecătorii deliberează apoi și își prezintă hotărârea. Hotărârile Curții se adoptă cu majoritate și se pronunță în ședință publică. În majoritatea cazurilor, textul este pus la dispoziție în toate limbile oficiale ale UE în aceeași zi. Opiniile divergente nu se comunică.

Nu toate cauzele urmează această procedură standard. Atunci când urgența cauzei o impune, există proceduri simplificate și de urgență, care permit Curții să se pronunțe în aproximativ trei luni.

Banca Centrală Europeană

Asigurarea stabilității prețurilor

Funcție: Gestionarea monedei euro și a politicii monetare din zona euro

Membri: Băncile centrale naționale din zona euro

Sediu: Frankfurt pe Main, Germania

► <http://www.ecb.europa.eu>

*Mario Draghi este
președintele Băncii Centrale
Europene din 2011..*

© ImageGlobe

Misiunea Băncii Centrale Europene (BCE) este să mențină stabilitatea monetară în zona euro prin asigurarea unei inflații scăzute și stabile a prețurilor de consum. Prețurile stabile și nivelul scăzut al inflației prețurilor se consideră a fi factori esențiali pentru o creștere economică susținută, deoarece încurajează întreprinderile să investească și să creeze mai multe locuri de muncă, conducând astfel la creșterea nivelului de trai al europenilor. BCE este o instituție independentă și adoptă decizii fără a solicita sau a accepta instrucțiuni de la guverne sau de la alte instituții ale UE.

Ce face BCE

BCE a fost înființată în 1998, odată cu introducerea monedei euro, pentru a gestiona politica monetară în zona euro. Obiectivul principal al BCE îl reprezintă menținerea stabilității prețurilor. Aceasta este definită printr-o rată a inflației prețurilor de consum mai mică, dar apropiată de 2 % pe an. În plus, BCE urmărește susținerea ocupării forței de muncă și a creșterii economice durabile în Uniune.

Cum gestionează BCE stabilitatea prețurilor?

BCE stabilește ratele dobânzilor la creditele pentru băncile comerciale, ceea ce influențează costul banilor și masa monetară aflată în circulație – și, astfel, rata inflației. De exemplu, când se află în circulație o sumă prea mare de bani, rata inflației prețurilor de consum poate să crească, bunurile și serviciile devenind mai scumpe. Ca răspuns, BCE poate majora costul împrumuturilor prin majorarea ratei dobânzii la împrumuturile acordate băncilor comerciale, ceea ce reduce suma de bani aflată în circulație și, totodată, presiunea asupra prețurilor. În mod similar, când se impune stimularea activității economice, BCE poate reduce rata dobânzii pe care o solicită, pentru a încuraja împrumuturile și investițiile.

Pentru a-și desfășura operațiunile de creditare, BCE deține și gestionează rezervele valutare oficiale ale statelor membre din zona euro. Alte sarcini includ desfășurarea operațiunilor de schimb valutar, promovarea sistemelor eficiente de plată pentru a susține piața unică, aprobarea tipăririi bancnotelor euro de către statele membre ale zonei euro și colectarea de date statistice relevante de la băncile centrale naționale. Președintele BCE reprezintă banca în cadrul reuniunilor la nivel înalt relevante de pe plan european și internațional.

Cum funcționează BCE

Banca Centrală Europeană este o instituție a uniunii economice și monetare (UEM), din care fac parte toate statele membre ale UE. Aderarea la zona euro și adoptarea monedei unice – euro – este etapa finală a UEM. Nu toate statele membre fac parte din zona euro: unele încă își pregătesc economia pentru aderare, iar altele au optat să nu participe. BCE se află în centrul Sistemului European al Băncilor Centrale, care reunește BCE și băncile centrale naționale ale tuturor statelor membre ale UE. Această situație se reflectă în organizarea BCE în trei grupări principale:

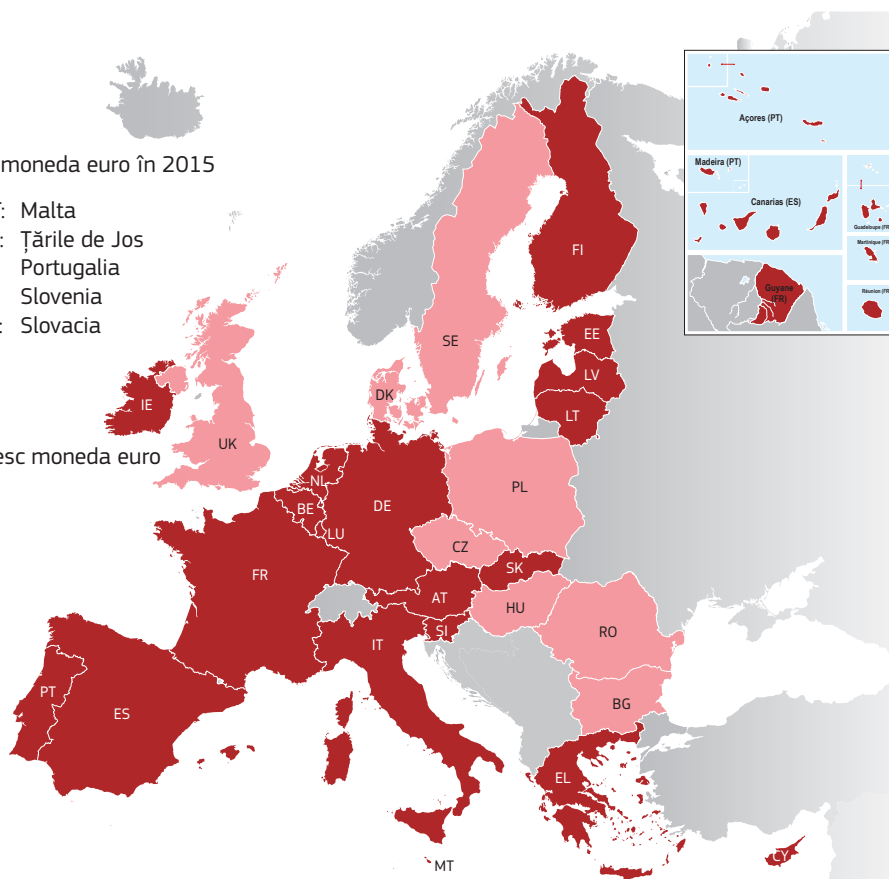
- ▶ Consiliul General al Sistemului European al Băncilor Centrale este alcătuit din guvernatorii celor 28 de bănci centrale naționale, împreună cu președintele și vicepreședintele BCE.
- ▶ Comitetul executiv al BCE este alcătuit din președintele BCE, vicepreședintele și alți patru membri – toți fiind numiți de către Consiliul European prin majoritate calificată pentru un mandat de opt ani. Comitetul executiv este responsabil pentru aplicarea politicii monetare, operațiunile zilnice ale băncii, pregătirea reuniunilor Consiliului guvernatorilor, precum și exercitarea unor competențe delegate de către Consiliul guvernatorilor.
- ▶ Consiliul guvernatorilor BCE este alcătuit din șase membri ai Comitetului executiv al BCE și guvernatorii băncilor centrale naționale din cele 19 state membre ale zonei euro; împreună, aceștia alcătuiesc Eurosistemul. Consiliul guvernatorilor este principalul organ de decizie al BCE și se reunește de două ori pe lună. De regulă, în cadrul primei reuniuni lunare, Consiliul guvernatorilor evaluează dezvoltările economice și monetare și adoptă deciziile lunare privind politica monetară. În cadrul celei de a doua reuniuni, Consiliul discută probleme legate de alte sarcini și responsabilități ale BCE.

Statele membre ale UE care folosesc moneda euro în 2015

AT: Austria	FI: Finlanda	MT: Malta
BE: Belgia	FR: Franța	NL: Țările de Jos
CY: Cipru	IE: Irlanda	PT: Portugalia
DE: Germania	IT: Italia	SI: Slovenia
EE: Estonia	LT: Lituania	SK: Slovacia
EL: Grecia	LV: Letonia	
ES: Spania	LU: Luxemburg	

Statele membre ale UE care nu folosesc moneda euro

BG: Bulgaria	PL: Polonia
CZ: Republica Cehă	RO: România
DK: Danemarca	SE: Suedia
HU: Ungaria	UK: Regatul Unit

Guvernanță economică: cine ce face?

Uniunea economică și monetară (UEM) reprezintă un element-cheie al integrării europene și toate țările membre ale UE fac parte din aceasta. Politica fiscală (impozitare și cheltuieli) rămâne în sfera de competențe a guvernelor naționale individuale, la fel ca și politicile privind forța de muncă și protecția socială. Cu toate acestea, coordonarea finanțelor publice solide și a politicilor structurale este esențială pentru funcționarea eficientă a UEM. Responsabilitățile sunt împărțite între statele membre și instituțiile UE în felul următor:

- ▶ **Consiliul European** stabilește principalele orientări politice.
- ▶ **Consiliul** coordonează procesul de luare a deciziilor economice în UE și adoptă decizii care pot avea caracter obligatoriu pentru țările UE individuale.
- ▶ **Statele membre ale UE** își alcătuiesc bugetul național în limitele convenite ale deficitului și datoriilor și își stabilesc propriile politici structurale privind forța de muncă, sistemul de pensii, protecția socială și piețe.
- ▶ **Țările din zona euro** își coordonează politicile de interes comun pentru zona euro la nivelul șefilor de stat sau de guvern în cadrul „reuniunilor la nivel înalt ale zonei euro” și la nivelul miniștrilor de finanțe în cadrul „Eurogrupului”.
- ▶ **Banca Centrală Europeană** stabilește politica monetară pentru zona euro, stabilitatea prețurilor fiind principalul obiectiv.
- ▶ **Comisia Europeană** monitorizează activitatea statelor membre ale UE și emite recomandări privind politicile.
- ▶ **Parlamentul European** exercită, împreună cu Consiliul, competența de legiferare și exercită un control democratic al procesului de guvernanță economică.
- ▶ **Mecanismul european de stabilitate** reprezintă organismul financiar pe care îl au la dispoziție statele din zona euro pentru a oferi sprijin statelor din zona euro care se confruntă cu sau sunt amenințate de grave dificultăți financiare. În perioada 2011-2013, acest mecanism de protecție a ajutat cinci state din zona euro să depășească criza economică mondială.

Supravegherea băncilor

Ca răspuns la criza economică, BCE se asigură în prezent că băncile își desfășoară activitatea într-un mod sigur și fiabil. Slăbiciunile unor bănci mari și diferențele dintre țări cu privire la norme și controale au fost principalii factori care au cauzat criza. Noile norme bancare ale UE stabilesc condiții mai stricte pentru bănci, în special cu privire la valoarea rezervelor de care trebuie să dispună acestea. În cadrul Mecanismului unic de supraveghere, BCE supraveghează în mod direct cele mai mari instituții de credit, în timp ce autoritățile naționale de supraveghere monitorizează instituțiile de credit mai mici, în cadrul unui sistem comun. Mecanismul acoperă toate țările care fac parte din zona euro. Celelalte state membre ale UE pot, de asemenea, alege să participe.

Curtea de Conturi Europeană

Asistență pentru îmbunătățirea gestiunii financiare a UE

Funcție: Să verifice dacă fondurile UE sunt colectate și utilizate corect și să ajute la îmbunătățirea gestiunii financiare a UE

Membri: Câte unul din fiecare stat membru al UE

Sediu: Luxemburg

► <http://eca.europa.eu>

Curtea de Conturi Europeană (CCE) este instituția externă independentă de audit a Uniunii Europene. Aceasta verifică dacă venitul Uniunii a fost obținut în mod corect, dacă cheltuielile au fost realizate într-un mod legal și reglementar și dacă a existat o bună gestiune financiară. Curtea de Conturi își îndeplinește sarcinile în mod independent de alte instituții ale UE și de guvernele statelor membre. În îndeplinirea sarcinilor sale, aceasta contribuie la îmbunătățirea gestionării fondurilor Uniunii Europene în interesul cetățenilor săi.

Ce face Curtea de Conturi Europeană

Rolul principal al Curții de Conturi Europene este de a verifica dacă execuția bugetului UE este corectă – cu alte cuvinte, dacă veniturile și cheltuielile UE sunt legale și reglementare și dacă există o bună gestiune financiară. Activitatea acestei instituții ajută la asigurarea unei gestionări eficiente și efective a UE. Pentru a-și îndeplini atribuțiile, CCE realizează controale detaliate ale veniturilor și cheltuielilor UE la toate nivelurile de administrare a fondurilor UE. Curtea

efectuează controale la fața locului în cadrul organismelor care gestionează fondurile sau la beneficiarii acestora, atât în statele membre ale UE, cât și în alte țări. Constatările sale sunt consemnate în rapoarte speciale și anuale, care aduc erorile și deficiențele constatate în atenția Comisiei și a statelor membre ale UE și oferă recomandări de îmbunătățire.

O altă funcție esențială a Curții de Conturi Europene este de a susține autoritatea bugetară (Parlamentul European și Consiliul) prin prezentarea unui raport anual privind execuția bugetului UE pentru anul financiar anterior. Constatările și concluziile CCE din acest raport au un rol esențial pentru decizia Parlamentului privind descărcarea de gestiune referitoare la gestionarea bugetului de către Comisie.

De asemenea, Curtea de Conturi Europeană emite, la cererea altor instituții ale UE, avize privind reglementările UE, noi sau revizuite, cu impact financiar. CCE poate emite și din proprie inițiativă documente de poziție cu privire la alte probleme.

Crotaliera vacilor le permite auditorilor UE să asigure monitorizarea cheltuielilor UE.

Cum funcţionează Curtea de Conturi Europeană

Curtea de Conturi Europeană funcţionează ca un organ colegial format din 28 de membri, câte unul din fiecare ţară a UE. Membrii sunt numiţi de către Consiliu, după consultarea Parlamentului European, pentru un mandat de şase ani, care poate fi reînnoit. Aceştia sunt aleşi pentru competenţa şi independenţa lor şi lucrează pe bază de normă întreagă pentru CCE. Membrii îşi aleg un preşedinte, pentru un mandat de trei ani.

Pentru a fi eficace, Curtea de Conturi – ca orice altă instituţie supremă de audit – trebuie să rămână independentă faţă de instituţiile şi organele pe care le auditează. CCE are dreptul să aleagă obiectul auditurilor, precum şi domeniul lor de aplicare specific şi modul de abordare, să decidă cum şi când prezintă rezultatele auditurilor sale şi să aleagă modul în care îşi face cunoscute rapoartele şi avizele. Acestea reprezintă elemente importante de independenţă.

Curtea de Conturi Europeană este organizată în camere, care pregătesc rapoartele şi avizele care urmează să fie adoptate de către CCE. Camerele beneficiază de sprijinul unui personal calificat provenit din toate statele membre. Auditorii îşi desfăşoară în mod frecvent activitatea de audit în celelalte instituţii ale UE, în statele membre sau în alte ţări beneficiare. De asemenea, CCE cooperează strâns cu instituţiile supreme de audit din statele membre. În fapt, deşi activitatea CCE vizează în cea mai mare parte bugetul UE – pentru care este responsabilă Comisia –, în practică, peste 80 % din cheltuieli sunt administrate împreună cu autorităţile naţionale.

Curtea de Conturi Europeană nu are competenţe judiciare, însă, prin activitatea sa, aduce neregulile, deficienţele şi cazurile de suspiciune de fraudă în atenţia organismelor UE responsabile cu luarea de măsuri, inclusiv în atenţia Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF). De la înfiinţarea sa în 1977, CCE a avut un impact semnificativ asupra gestiunii financiare a bugetului UE prin intermediul rapoartelor şi avizelor sale obiective. Prin activitatea sa, aceasta şi-a îndeplinit rolul de gardian independent al intereselor financiare ale cetăţenilor Uniunii.

Comitetul Economic și Social European

Vocea societății civile

Funcție: Să reprezinte organizațiile societății civile

Membri: 353, din toate statele membre ale UE

Sediu: Bruxelles

► <http://www.eesc.europa.eu>

Comitetul Economic și Social European (CESE) este un organ consultativ al Uniunii Europene. El reprezintă un forum unic de consultare, dialog și consens între reprezentanți din diferite sectoare ale „societății civile organizate”, incluzând organizațiile patronale, sindicatele, grupuri precum asociațiile profesionale și comunitare, organizațiile de tineret, organizațiile de femei, de consumatori, de militanți pentru protecția mediului și multe altele. Membrii CESE nu se supun unor instrucțiuni obligatorii, aceștia acționând în interesul general al Uniunii. Astfel, CESE are un rol de legătură între instituțiile UE și cetățenii UE, promovând o societate mai participativă, favorabilă incluziunii și, prin urmare, mai democratică în cadrul Uniunii Europene.

Ce face CESE

CESE îndeplinește trei sarcini principale:

- emite avize destinate Parlamentului European, Consiliului și Comisiei Europene;
- se asigură că organizațiile societății civile își exprimă punctele de vedere la Bruxelles și că se îmbunătățește gradul de conștientizare a acestora cu privire la impactul UE asupra vieții cetățenilor din UE;
- sprijină și consolidează societatea civilă organizată, atât în UE, cât și în afara acesteia.

Comitetul trebuie să fie consultat de Parlamentul European, de Consiliu sau de Comisie în numeroase domenii prevăzute de tratate. În plus față de consultarea obligatorie, Comitetul poate emite avize din proprie inițiativă în cazurile în care consideră că această acțiune este importantă pentru a apăra interesele societății civile. De asemenea, CESE emite avize exploratorii, la cererea organelor legislative ale UE, atunci când acestea doresc să obțină o imagine de

ansamblu cu privire la opiniile societății civile, și publică rapoarte informative privind chestiuni de actualitate. CESE emite anual aproximativ 170 de avize, dintre care, în general, 15 % din proprie inițiativă.

Cum funcționează CESE

CESE este alcătuit din 353 de membri din cele 28 de state membre ale UE. Aceștia provin din toate categoriile sociale și profesionale și dispun de o gamă largă de cunoștințe și experiențe. Membrii sunt numiți de Consiliu pentru un mandat de cinci ani, pe baza propunerilor din partea statelor membre, dar lucrează în mod independent pentru CESE, în interesul tuturor cetățenilor UE. Membrii nu locuiesc tot timpul la Bruxelles, mulți își continuă activitatea în țările lor de origine, ceea ce înseamnă că rămân în contact cu cetățenii „de acasă”.

Membrii Comitetului sunt organizați pe plan intern în trei grupuri: „angajatori”, „lucrători” și „activități diverse”. Scopul este să se ajungă la un consens între aceste grupuri, astfel încât avizele CESE să reflecte cu adevărat interesele economice și sociale ale cetățenilor UE. CESE își alege președintele și doi vicepreședinți pentru un mandat de doi ani și jumătate. Membrii CESE se reunesc de nouă ori pe an în sesiuni plenare organizate la Bruxelles, în cadrul cărora avizele sunt aprobate prin vot cu majoritate simplă. Pregătirea pentru aceste sesiuni plenare se realizează în cadrul a șase secțiuni tematice, conduse de membrii Comitetului și susținute de Secretariatul General al Comitetului, cu sediul la Bruxelles. Secțiunile tematice și comitetele sunt următoarele:

- Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziunea economică și socială (ECO);
- Secțiunea pentru piața unică, producție și consum (INT);

Planificarea aprovizionării cu energie este o preocupare a tuturor europenilor – inclusiv a organizațiilor societății civile reprezentate în cadrul Comitetului Economic și Social European.

- ▶ Secțiunea pentru transport, energie, infrastructură și societatea informațională (TEN);
- ▶ Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie (SOC);
- ▶ Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și mediu (NAT);
- ▶ Secțiunea pentru relații externe (REX);
- ▶ Comisia consultativă pentru mutații industriale (CCMI).

CESE urmărește progresul strategiilor UE pe termen lung prin intermediul așa-numitelor observatoare și al unui comitet director, care monitorizează punerea în aplicare a acestora și impactul la nivel local. Observatoarele au ca temă dezvoltarea durabilă, piața muncii, piața unică și strategia de creștere „Europa 2020”

Relațiile cu consiliile economice și sociale

CESE menține un contact regulat cu consiliile economice și sociale regionale și naționale de pe întreg teritoriul Uniunii Europene. Acest contact presupune în special schimbul de informații și discuții comune anuale pe probleme specifice.

Comitetul Regiunilor

Vocea administrației locale

Funcție: Să reprezinte orașele și regiunile Europei

Membri: 353, din toate statele membre ale UE

Sediu: Bruxelles

► <http://cor.europa.eu>

Comitetul Regiunilor (CoR) este un organ consultativ alcătuit din reprezentanții autorităților regionale și locale europene. Prin intermediul acestuia, regiunile europene pot avea un cuvânt de spus în procesul de elaborare a politicilor UE și pot verifica dacă se ține seama de identitățile, competențele și necesitățile regionale și locale. Consiliul și Comisia trebuie să consulte CoR în chestiuni care privesc administrația locală și regională, cum ar fi politica regională, mediul, educația și transporturile.

Ce face Comitetul Regiunilor

Întrucât aproximativ trei sferturi din legislația UE este pusă în aplicare la nivel local și regional, este firesc ca reprezentanții locali și regionali să fie implicați în procesul de elaborare a noilor legi ale UE. Prin implicarea reprezentanților locali, care sunt probabil cei mai apropiați față de cetățenii europeni și le cunosc cel mai bine preocupările, CoR oferă un impuls pentru o Uniune mai democratică și mai responsabilă.

Comisia și Parlamentul European au obligația de a consulta CoR cu privire la proiectele legislative în domeniul de politică care privesc direct autoritățile locale și regionale – de exemplu, protecția civilă, schimbările climatice și energia. De îndată ce CoR primește un proiect legislativ, membrii îl analizează în sesiune plenară, îl adoptă cu o majoritate de voturi și emit un aviz. Trebuie precizat că Parlamentul și Comisia nu au obligația de a urma avizul CoR, dar au obligația de a-l consulta. Dacă se ignoră consultarea obligatorie adecvată în cadrul procesului legislativ, CoR are dreptul de a înainta o acțiune la Curtea de Justiție. CoR poate, de asemenea, să emită din proprie inițiativă avize referitoare la chestiuni de interes.

Cum funcționează CoR

Membrii Comitetului sunt politicieni aleși la nivel local sau regional, care reprezintă întreaga gamă de activități guvernamentale locale și regionale din cadrul UE. Aceștia pot fi președinți regionali, parlamentari regionali, consilieri locali sau primari ai orașelor mari. Aceștia trebuie să dețină cu toții o funcție politică în țara lor de origine. Sunt nominalizați de guvernele statelor membre, însă activează într-o independență politică totală. Consiliul îi numește pentru un mandat de cinci ani, care poate fi reînnoit. CoR numește un președinte din rândul membrilor săi pentru un mandat de doi ani și jumătate.

Membrii CoR locuiesc și își desfășoară activitatea în regiunile din care provin. Ei se reunesc la Bruxelles de cinci ori pe an în sesiuni plenare, în cadrul cărora se definesc politici și se adoptă avize. Șapte comisii de specialitate, alcătuite din membri CoR și acoperind diverse domenii de politică, pregătesc sesiunile plenare:

- Comisia pentru politica de coeziune teritorială (COTER);
- Comisia pentru politica economică și socială (ECOS);
- Comisia pentru dezvoltare durabilă (DEVE);
- Comisia pentru educație, tineret, cultură și cercetare (EDUC);
- Comisia pentru mediu, schimbări climatice și energie (ENVE);
- Comisia pentru cetățenie, guvernanță, afaceri externe și instituționale (CIVEX);
- Comisia pentru resurse naturale (NAT).

Membrii CoR sunt, de asemenea, grupați în delegații naționale, una pentru fiecare stat membru. Există și grupuri interregionale, pentru promovarea cooperării transfrontaliere. În plus, există patru grupări politice.

Ombudsmanul European

Investigarea plângerilor dumneavoastră

Funcție: Să investigheze administrarea defectuoasă

Sediu: Strasbourg

► <http://www.ombudsman.europa.eu>

Ombudsmanul European investighează plângerile cu privire la cazurile de administrare incompletă sau incorectă (administrare defectuoasă) din partea instituțiilor UE. Ombudsmanul primește și investighează plângerile depuse de cetățeni, rezidenți, întreprinderi și instituții din UE.

Ce face Ombudsmanul

Ombudsmanul este ales de către Parlamentul European pentru un mandat de cinci ani, care poate fi reînnoit. Prin primirea și investigarea plângerilor, Ombudsmanul contribuie la descoperirea cazurilor de administrare defectuoasă în cadrul instituțiilor europene și al altor organisme ale UE – cu alte cuvinte, cazurile în care o instituție a UE nu face ceea ce ar fi trebuit să facă sau acționează în mod necorespunzător sau face ceva ce nu ar fi trebuit să facă. Exemplele de administrare defectuoasă includ:

- inechitate;
- discriminare;
- abuz de putere;
- lipsa informării sau refuzul de a furniza informații;
- întârzieri nejustificate;
- proceduri incorecte.

Orice cetățean sau rezident al unui stat membru al UE poate înainta o plângere Ombudsmanului, la fel și orice asociație sau întreprindere. Ombudsmanul gestionează doar cazurile referitoare la instituții și organe ale UE, nu și plângerile împotriva autorităților sau a instituțiilor naționale, regionale sau locale. Ombudsmanul acționează complet independent și imparțial, nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea guvernelor sau a organizațiilor.

Deseori, Ombudsmanul trebuie doar să informeze instituția în cauză cu privire la o plângere pentru ca aceasta să remedieze problema. Dacă situația nu se remediază în mod satisfăcător pe parcursul investigațiilor sale, Ombudsmanul va încerca, dacă este posibil, să găsească o soluție amiabilă, care să soluționeze cazul de administrare defectuoasă și să ofere satisfacție reclamantului. Dacă nu reușește acest lucru, Ombudsmanul poate adresa recomandări pentru soluționarea cazului. Dacă instituția în cauză nu acceptă recomandările sale, acesta poate prezenta un raport special Parlamentului European.

Pe site-ul Ombudsmanului este disponibil un ghid practic privind modul în care se depune o plângere.

© UE

Ombudsmanul European Emily O'Reilly examinează plângerile referitoare la administrarea necorespunzătoare sau incorectă din sistemul UE.

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

Protejarea datelor cu caracter personal

Funcție: Să protejeze datele cu caracter personal ale cetățenilor, prelucrate de instituțiile și organismele UE

Sediu: Bruxelles

► <http://www.edps.europa.eu>

În cadrul activităților lor, este posibil ca instituțiile europene să stocheze și să prelucereze sub formă electronică, în scris sau vizual informații cu caracter personal privind cetățeni și rezidenți ai UE. Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) este responsabilă cu protecția acestor date cu caracter personal și a vieții private a persoanelor, precum și cu promovarea bunelor practici în acest domeniu în cadrul instituțiilor și organismelor UE.

Ce face Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

Există regulamente europene stricte privind utilizarea de către instituțiile UE a datelor cu caracter personal ale cetățenilor – precum numele, adresele, datele privind sănătatea sau parcursul profesional –, iar protecția acestor informații reprezintă un drept fundamental. În cadrul fiecărei instituții a UE există un responsabil cu protecția datelor, care asigură respectarea anumitor obligații – de exemplu, obligația că datele pot fi prelucrate numai din motive specifice și legitime. De asemenea, persoana ale cărei date sunt prelucrate are anumite drepturi legale, cum ar fi dreptul de a corecta datele. Sarcina AEPD este de a supraveghea activitățile și sistemele de protecție a datelor din cadrul instituțiilor UE și de a se asigura că acestea respectă cele mai bune practici. De asemenea, AEPD gestionează plângeri și realizează investigații. Alte atribuții includ:

- monitorizarea activității de prelucrare a datelor cu caracter personal a administrației UE;
- consilierea cu privire la politicile și legislația care afectează viața privată;
- cooperarea cu autorități similare din statele membre pentru a asigura protecția consecventă a datelor.

Cum funcționează AEPD

Pentru operațiunile cotidiene, există două entități în cadrul AEPD. Entitatea privind supravegherea și punerea în aplicare evaluează respectarea protecției datelor de către instituțiile și organele UE. Entitatea privind politica și consultarea **formulează avize** adresate organului legislativ al UE cu privire la aspecte legate de protecția datelor într-o serie de domenii de politică și în legătură cu **propuneri legislative noi**. AEPD monitorizează și **noile tehnologii** care pot avea un impact asupra protecției datelor.

Oricine consideră că i-au fost încălcate drepturile atunci când o instituție sau un organ al UE a prelucrat date referitoare la propria persoană poate depune o plângere la Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor. Plângerea trebuie să fie depusă utilizând formularul de depunere a plângerilor disponibil pe site-ul AEPD.

Banca Europeană de Investiții

Investiții în viitor

Funcție: Asigurarea finanțării pe termen lung pentru investiții în proiecte legate de UE

Acționari: Statele membre ale UE

Consiliul de administrație: Câte unul din fiecare stat membru plus Comisia Europeană

Sediu: Luxemburg

► <http://www.eib.org>

Banca Europeană de Investiții (BEI) este banca Uniunii Europene. Acționarii săi sunt statele membre, iar misiunea sa este de a finanța investițiile care susțin obiectivele Uniunii – de exemplu, în domeniul rețelelor de energie și transport, sustenabilitatea de mediu și inovarea. BEI se axează pe sporirea numărului de locuri de muncă și a potențialului de creștere al Europei, pe susținerea acțiunilor legate de schimbările climatice și sprijinirea politicilor UE în afara granițelor sale.

Ce face BEI

BEI este cel mai mare creditor și debitor multilateral, asigurând finanțare și expertiză pentru proiecte de investiții solide și durabile, în principal în UE. Viaductul de la Millau și liniile TGV din Franța, sistemul de protecție împotriva inundațiilor de la Veneția, parcurile eoliene din Regatul Unit, podul Oresund din Scandinavia, metroul din Atena și curățarea Mării Baltice sunt doar câteva dintre miile de proiecte finanțate de BEI pe parcursul anilor.

BEI nu utilizează bani din bugetul UE. În schimb, se autofinanțează prin emiterea de obligațiuni pe piețele financiare mondiale. În 2013, BEI a împrumutat 79 de miliarde EUR pentru 400 de proiecte de mari dimensiuni în peste 60 de țări - 69 de miliarde EUR în state membre ale UE și 10 miliarde EUR în afara UE, concentrându-se asupra țărilor aflate în perioada de preaderare, asupra țărilor vecine ale UE situate în sudul și estul Europei, asupra Africii, Zonei Caraibilor și Pacificului, precum și asupra Americii Latine și Asiei.

BEI are un rating AAA. De regulă, BEI oferă împrumuturi care acoperă până la 50 % din costurile proiectului. Acționând ca un catalizator, banca permite atragerea de cofinanțări din alte surse. Pentru sume de peste 25 de milioane EUR, BEI acordă împrumuturi direct organismelor din sectorul public și privat, precum guverne și întreprinderi. Pentru împrumuturi mai mici, BEI deschide linii de credit pentru bănci comerciale și alte instituții financiare, care creditează din fondurile atrase de la BEI întreprinderile mici și mijlocii sau proiectele de dimensiuni mici realizate de beneficiari de împrumuturi din sectorul public.

În cadrul UE, prioritățile activităților de împrumut ale BEI sunt următoarele:

- inovarea și competențele;
- accesul la finanțare pentru întreprinderile mai mici;
- politicile climatice;
- rețelele transeuropene de transport, energie și IT.

© ImageGlobe

Construirea de noi linii de cale ferată face parte din tipurile de proiecte care pot beneficia de împrumuturi acordate de Banca Europeană de Investiții.

Cum funcționează BEI

BEI este o instituție autonomă, care adoptă deciziile privind contractarea și acordarea de împrumuturi pe baza punctelor forte ale fiecărui proiect și a oportunităților oferite de piețele financiare. BEI colaborează cu alte instituții ale UE, în special cu Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul de Miniștri.

Deciziile Băncii sunt luate de către următoarele organisme:

- ▶ Consiliul Guvernatorilor este alcătuit din miniștri (în mod normal, miniștrii de finanțe) din toate statele membre. Acesta stabilește politica generală de creditare a Băncii.
- ▶ Consiliul de administrație, prezidat de președintele Băncii, este alcătuit din 29 de membri, dintre care 28 sunt numiți de către statele membre și unul de către Comisia Europeană. Acesta aprobă operațiunile de contractare și de acordare a împrumuturilor.
- ▶ Comitetul de conducere este organul executiv permanent al Băncii. Acesta administrează activitățile zilnice ale BEI.

Fondul European de Investiții

BEI este acționarul majoritar al Fondului European de Investiții (FEI), care finanțează investițiile în întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), care reprezintă 99 % din întreprinderile din UE și în cadrul cărora sunt angajați peste 100 de milioane de europeni. Pentru IMM-uri este adesea dificil să obțină finanțarea necesară pentru investiții și creștere. Acest fapt este valabil, în special, pentru întreprinderile noi și întreprinderile mici cu produse și servicii inovatoare – exact acele IMM-uri cu activități antreprenoriale pe care UE dorește să le susțină. FEI răspunde acestor nevoi prin intermediul instrumentelor de capital de risc și finanțare de risc – atingând anual mai multe miliarde de euro – oferite parțial în parteneriat cu Comisia Europeană, bănci comerciale sau alți creditori.

<http://www.eif.org>

Agențiile UE

Există mai multe agenții specializate ale Uniunii Europene care oferă informații sau consiliere instituțiilor UE, statelor membre și cetățenilor. Fiecare dintre aceste agenții are o atribuție specifică de natură tehnică, științifică sau managerială. Agențiile UE pot fi grupate în mai multe categorii.

Agențiile descentralizate

Agențiile sunt organisme care funcționează în temeiul dreptului public european, dar se disting de instituțiile UE (Parlamentul, Consiliul, Comisia etc.) și au propria personalitate juridică. Agențiile își au sediile în diferite orașe de pe întreg teritoriul Europei, motiv pentru care sunt adesea numite „descentralizate”. Ele pot îndeplini sarcini de natură juridică și științifică. Pot fi menționate aici Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante de la Angers (Franța), care stabilește drepturile în ceea ce privește noile soiuri de plante, sau Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie de la Lisabona (Portugalia), care analizează și difuzează informații privind drogurile și dependența de droguri.

Trei organisme de control ajută la punerea în aplicare a normelor care vizează instituțiile financiare și, astfel, mențin stabilitatea sistemului financiar din Europa. Acestea sunt Autoritatea Bancară Europeană, Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale și Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe.

Alte agenții ajută statele membre ale UE să coopereze în lupta pentru combaterea crimei organizate

internaționale. Un exemplu este Europol, cu sediul la Haga (Țările de Jos), care reprezintă o platformă de colaborare a autorităților însărcinate cu aplicarea legii din țările UE. Acestea își acordă sprijin reciproc în activitatea de identificare și urmărire a celor mai periculoase rețele criminale și teroriste din Europa.

Trei agenții îndeplinesc sarcini foarte specifice în cadrul politicii externe și de securitate comună a Uniunii Europene. Centrul Satelitar al Uniunii Europene de la Torrejón de Ardoz (Spania) este o astfel de agenție; acesta utilizează informațiile obținute de la sateliții de observare terestră pentru a susține procesul decizional al UE în probleme externe și de securitate.

Agenții și organisme ale Euratom

Aceste organisme activează în temeiul Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom) pentru a coordona cercetările din țările UE cu privire la utilizarea pașnică a energiei nucleare și pentru a se asigura că aprovizionarea cu energie atomică este suficientă și sigură.

Agenții executive

Agențiile executive asigură gestionarea practică a programelor UE, cum ar fi gestionarea cererilor de granturi din bugetul UE. Acestea sunt instituite pe o perioadă fixă și trebuie să se afle în același loc ca și Comisia Europeană, adică Bruxelles sau Luxemburg. Un exemplu este Agenția Executivă a Consiliului European

Siguranța alimentelor trebuie să fie controlată în întreaga Europă. Coordonarea acestei activități este o sarcină tipică pentru o agenție a UE.

pentru Cercetare, care finanțează cercetările de bază realizate de grupuri de oameni de știință din UE.

Agenția de Aprovizionare a Euratom (ESA)

Agenția Europeană a Căilor Ferate (AEF)

Agenția Europeană de Apărare (AEA)

Agenția Europeană de Mediu (AEM)

Agenția Europeană de Siguranță a Aviației (EASA)

Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA)

Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene (Frontex)

Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă, în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA)

Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA)

Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA)

Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă (EU-OSHA)

Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA)

Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA)

Agenția Executivă pentru Cercetare (REA)

Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate și Alimente (Chafea)

Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA)

Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (INEA)

Agenția Executivă pentru Rețeaua Transeuropeană de Transport (TEN-T EA)

Agenția GNSS European (GSA)

Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER)

Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA)

Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor (ENISA)

Autoritatea Bancară Europeană (EBA)

Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA)

Autoritatea europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA)

Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA)

Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO)

Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene (CdT)

Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC)

Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop)

Centrul Satelitar al Uniunii Europene (CSUE)

Colegiul European de Poliție (CEPOL)

Comitetul unic de rezoluție

Eurojust

Fundația Europeană de Formare (ETF)

Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound)

Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT)

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE)

Întreprinderea comună Fusion for Energy

Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT)

Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP)

Oficiul European de Poliție (Europol)

Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI)

Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (BEREC)

Toate agențiile pot fi găsite la adresa:
 ► europa.eu/agencies/index_ro.htm

Cum să intrați în legătură cu UE

■ INTRAȚI ONLINE

Informații în toate limbile oficiale ale Uniunii Europene sunt disponibile pe pagina de internet Europa: **europa.eu**

■ VIZITAȚI-NE

Peste tot în Europa sunt sute de centre de informare locale despre UE. Puteți afla adresa centrului celui mai apropiat de dumneavoastră consultând pagina de internet: **europedirect.europa.eu**

■ SUNAȚI-NE SAU SCRIEȚI-NE

Europe Direct este un serviciu care vă oferă răspunsuri la întrebările privind Uniunea Europeană. Puteți accesa acest serviciu apelând la numărul gratuit: **00 800 6 7 8 9 10 11** (puteți apela, de asemenea, din afara granițelor UE, la: **+32 22999696**), sau prin poșta electronică, la: **europedirect.europa.eu**

■ CITIȚI DESPRE EUROPA

Puteți găsi publicații despre UE accesând printr-un simplu clic site-ul internet al EU Bookshop: **bookshop.europa.eu**

Puteți obține informații și broșuri în limba română despre Uniunea Europeană de la:

Reprezentanța Comisiei Europene în România

Str. Vasile Lascăr nr. 31
Sector 2
020492 București
ROMÂNIA
Telefon: +40 212035400
Fax: +40 213168808
E-mail: comm-rep-ro@ec.europa.eu

Biroul de Informare al Parlamentului European în România

Str. Vasile Lascăr nr. 31
Sector 2
020492 București
ROMÂNIA
Telefon: +40 213057986
Fax: +40 213157929
E-mail: epbucarest@europarl.europa.eu

Uniunea Europeană

Stăte membre ale Uniunii Europene (2014)

Țări candidate și potențial candidate

Uniunea Europeană (UE) este unică. Nu este un stat federal, precum Statele Unite ale Americii, deoarece statele membre ale UE rămân națiuni suverane independente. De asemenea, nu este pur și simplu o organizație interguvernamentală, precum Organizația Națiunilor Unite, deoarece țările membre pun în comun o parte a suveranității lor și obțin, astfel, o mai mare putere și influență colectivă decât în cazul în care ar acționa în mod individual.

Suveranitatea este pusă în comun prin adoptarea de decizii comune la nivelul unor instituții comune precum Parlamentul European, care este ales de cetățenii UE, și Consiliul European și Consiliul care, ambele, reprezintă guvernele naționale. Aceste instituții iau decizii pe baza propunerilor prezentate de Comisia Europeană, care reprezintă interesele UE în ansamblu. Dar care este activitatea fiecăreia dintre aceste instituții? Cum colaborează ele? Care sunt responsabilitățile lor?

Această broșură vă oferă răspunsurile. Aici găsiți, de asemenea, o scurtă prezentare a agențiilor și a altor organisme care sunt implicate în activitatea Uniunii Europene. Obiectivul acestui ghid este de a vă oferi o incursiune utilă în procesul decizional al UE.

